

Pimpinella

KASVITIETEELLISTEN PUUTARHOJEN TIEDOTUSLEHTI

Vol. 26(1), 2007

Pimpinella

Kasvitieteellisten puutarhojen tiedotuslehti

Verkko-osoite www.joensuu.fi/botania/pimpinella.html

Vol. 26 (1), 2007 Verkkoversio 25.6.2007

Toimitus 2007 Markku A. Huttunen

Osoite Botania
Biotieteiden tiedekunta
Joensuun yliopisto
PL 111, 80101 Joensuu
puh. (013) 251 2632, faksi (013) 251 2711
markku.huttunen@joensuu.fi
<http://www.joensuu.fi/botania/>

Painos 80 kpl
ISSN 1796-4555 Yliopistopaino, Joensuu 2007

Kansikuva: Mayataivaansiipi (*Morpho peleides*) on Perhos-Botanian peruslajistoa. Lajin suomenkielinen nimi on helsinkiläisen perhosharrastajan ja -kirjailijan Kari Nissisen käsialaa. – Markku A. Huttunen

Online-palautelomakkeella voit antaa toimitukselle palautetta Pimpinellasta suoraan netissä!

<http://www.joensuu.fi/botania/pimpinella/palaute.html>

Sisällys (klikkaa haluamaasi artikkelia)

Toimituksen terveiset	3
Kasvitieteellisten puutarhojen 20. neuvottelupäivät Helsingissä .	3
Neuvottelupäivien ohjelma	4
Kasvitieteellisten puutarhojen EU-konsortio	5
Luonnontieteellisen keskusmuseon jättiurakka	7
KUULUMISET	8
Helsinki	8
Joensuu	26
Kuopio.....	15
Oulu	16
Pietarsaari.....	19
Rauma	20
Savonlinna	21
Turku	22
HENKILÖESITTELYT	23
Mari Miranto, suunnittelija, Helsinki	23
Susanna Lehvävirta, projektipäällikkö, Helsinki	23
Elina Oksanen, puutarhan vastuhenkilö, Joensuu	24
Markku A. Huttunen, intendentti, Joensuu	26
Kasvitieteellisten puutarhojen yhteystiedot	28

Toimituksen terveiset

Markku A. Huttunen, Joensuu

Tavallaan korvaukseksi omalta osaltani tahtuneesta edellisen Pimpinellan viivästyisestä toimitan vielä tämänkin numeron. Jos sitten muistelemme niitä 1990-luvulla toimittamatta jättämiäni numeroita, niin minun pitäisi kai jatkaa tässä mielekkäessä ja miellyttävässä yhteistyötehtävässä vähintään vuoden loppuun. ;) Tämä keskustelun avaukseksi neuvottelupäiville.

Piiros livari Laakkonen 2007, hämislisukkeet Markku A. Huttunen

Päivien aiheista myös suomenkielinen nimistö on lähellä sydäntäni. Nimiharrastusta on päässyt kertymään Botanian kasvien ja trooppisten perhosten nimeämisessä (josta kunnia kuuluu Kari Nissiselle) ja Viljelykasvien nimistön kommentaattorina – sekä uusimmassa projektissani "Suomen hämähäkkien suomenkielisen nimistö.

Kolmaskin aihe, tuholaiistorjunta, kolahtaa. Yritän keksiä, mitkä hämähäkit soveltuisivat sauvasirkkojen torjuntaan.

Leifin yhteistyöterveisiin yhtyen, vanhojen tuttujen – ja uusien – tapaamista odotellen,

markku

Kasvitieteellisten puutarhojen 20. neuvottelupäivät Helsingissä 22.–23.8.2007

Leif Schulman, Helsinki

Neuvottelupäivät ovat **Helsingin Kaisaniemessä (Unioninkatu 44)** keskiviikkona 22.8. ja torstaina 23.8. Kokouspäivien välissä on illanvietto **Kumpulán kasvitieteellisessä puutarhassa (Jyrängöntie 2).**

Neuvottelupäiville on kesäkuun alkuun mennessä ilmoittautunut 45–50 henkeä. Isäntä-Helsingin lisäksi osallistujia tulee Joensuusta, Jyväskylästä, Kuopiosta, Oulusta, Turusta, Pietarsaaresta, Raumalta ja Savonlinnasta sekä Gardenia-Helsingistä ja Arboretum Mustilasta. Kokoukset pidetään kasvimuseon seminaarisalissa.

Iltilaisuuteen osallistuu 70–90 henkeä, kokousten osanottajien lisäksi isäntäpuutarhan kausityöntekijöitä ja puutarhan ystävähdistyksen jäseniä.

Kesä-Pimpinella on osa neuvottelupäiviä. Puutarhojen kuulumisille ei neuvottelupäivillä ole koskaan tarpeeksi aikaa. Tänä vuonna kuulumiset ilmestyvät, neuvottelupäiväkeskustelujen pohjaksi, tässä Markku Huttusen toimittamassa kesä-Pimpinellas. **Ota Pimpinella neuvottelupäivien matkalukemisiksi!**

TERVETULO!

Lämpimin yhteistyöterveisin, näkemisiin Helsingissä!

Leif

Leif Schulman
puutarhanjohtaja
Helsingin yliopiston
kasvitieteellinen puutarha

Neuvottelupäivien ohjelma

Keskiviikko 22.8.

- 8–9.50 *Aamukahvi*, nimilappujen ja kouskansioiden jako jne. **kasvihuone-rakennuksen 2. kerroksen seminaarihuoneissa**
- 9.50–10.00 siirtyminen kokoustiloihin **kasvimuseon 2. kerroksen seminaarihuoneeseen**
- 10.00–10.05 Kasvimuseon johtaja **Pertti Uotila** toivottaa vieraat tervetulleiksi kasvimuseon puolesta
- 10.05–10.20 Kokouksen järjestäytyminen
- 10.20–11.00 Uusien henkilöiden esittäytyminen ja mahdolliset kysymykset puutarhojen kuulumisista (puutarhojen kuulumiset on koottu keskikesällä ilmestyvään Pimpinellaan)
- 11.00–11.30 Puutarhojen yhteiset www-sivut
- 11.30–12.15 Pimpinella ja sen tulevaisuus
- 12.15–14.00 *Lounastauko (UniCafe Olivia, Siltavuorenpenger 20 r; lounas 5–7 euroa) ja mahdollisuus tutustua kasvihuoneisiin, Kaisaniemen ulkopuutarhaan jne.*

- 14.00–14.30 Puutarhurivaihdon elvyttäminen
- 14.30–15.15 Integroitu tuholaiсторjunta (INTO) kasvihuoneissa; alustus FT, erikoistutkija **Irene Vänninen**, MTT, Kasvintuotannon tutkimus, Kasvinsuojelu
- 15.15–15.45 *Iltapäiväkahvi Palmuhuone-rakennuksen 2. kerroksessa*
- 15.45–17.00 jaettu ohjelma: **Kasvihuoneissa** tutustutaan niissä käynnissä olevaan integroituun torjuntaan / **Linkola-salissa** keskustellaan EuroGard V -kongressin (2009) järjestämisestä
- 17.00–18.00 Kasvitietokantojen esitteilyt (Oulu, Helsinki, Turku?)
- 18.00–20.00 *Mahdollisuus käydä kotona/hotellissa sekä siirtyminen Kumpulan kasvitieteelliseen puutarhaan*
- 20.00–02.00 Illanvietto Kumpulan kasvitieteellisessä puutarhassa**
- 20.00–20.30 Kumpulan puutarhan esittely sanoin ja kuvin; puutarhanjohtaja **Leif Schulman**
- 20.30–21.00 Kasvitieteellisen puutarhan ystävät ry esittäytyy; puheenjohtaja **Mia Korpiola**
- 21.00–02.00 *Iltapalaa ja virvokkeita, vapaata seurustelua, käyskentelyä Kumpulan puutarhassa*

Torstai 23.8.

- 9.00–10.00 Työssäoppijat kasvitieteellisissä puutarhoissa; ylipuutarhuri **Marko Pesu** & joku puutarhan TOPpilainen
- 10.00–10.30 Puutarhojen edustus EU-konsortiossa (mm. varaedustajan valinta) – ks. s. 5
- 10.30–11.15 Kasvien suomenkielisistä nimistä; intendentti **Leo Junikka**
- 11.15–12.30 *Lounas (Ravintola Pääposti, Mannerheiminaukio 1 B; lounas 6,40–8,40 euroa)*
- 12.30–14.30 Tutustuminen peruskorjattuun **Luonnontieteelliseen museoon** (Pohjoinen Rautatiekatu); oppaana Luonnontieteellisen keskusmuseon johtaja **Juhani Lokki** – ks. s. 7
- 14.50–15.10 *Iltapäiväkahvit Palmuhuone-rakennuksen 2. kerroksessa*
- 15.10–15.40 Neuvottelupäivien tulevaisuus (**Palmuhuone-rakennuksen 2. kerros**)
- 15.40–16.00 Kokouksen päättäminen (**Palmuhuone-rakennuksen 2. kerros**)

Kasvitieteellisten puutarhojen EU-konsortio: mikä se on ja mitä se tekee?

Leif Schulman & Susanna Lehvävirta¹

Suomen kasvitieteellisillä puutarhoilla on jo pitkään ollut kansallinen edustus kasvitieteellisten puutarhojen EU-konsortiossa (jäljempänä 'konsortio'). Aiemmin edustajana oli johtaja Kari Laine Oulun yliopiston kasvitieteellisestä puutarhasta, vuodesta 2005 lähtien edustaja on ollut puutarhanjohtaja Leif Schulman Helsingistä. Konsortio ja sen toiminta ovat kuitenkin saattaneet jäädä aika vieraiksi useimmille Pimpinellan lukijoille. Tämä on konsortion tavoitteiden vastaista ja tarkkaan ottaen osoittaa sitä, ettei konsortioedustaja täytä velvoitteitaan. Kirjoitimme tämän artikkelin asian korjaamiseksi.

Konsortio perustettiin Botanic Gardens Conservation International -järjestön (BGCI) ja Kasvitieteellisten puutarhojen kansainvälisen liiton (IABG) yhteiseksi neuvonantajaksi elimeksi vuonna 1994. Konsortion alkuperäiset tehtävät olivat suunnitella puutarhojen Euroopan-laajuisia aloitteita, erityisesti toimintaohjelmia YK:n

biodiversiteettisopimuksen (Rion sopimus) täytäntöön panemiseksi, ja edistää käytännössä eurooppalaisen ja muun kansainvälisen lainsäädännön täytäntöönpanoa, erityisesti EU:n biodiversiteettistrategian, Euroopan komission habitaattidirektiivin, Bernin sopimuksen, CITES-sopimuksen ja Ramsarin sopimuksen toteutumista.

Perustamisvuotenaan konsortio sopi, että sen tavoitteita edistäisi parhaiten eurooppalaisten kasvitieteellisten puutarhojen toimintaohjelman laatiminen ja toteuttaminen. Tässä yhteydessä sovittiin, että kasvitieteellisten puutarhojen toiminta käsitettäisiin laajasti siten, että se pitäisi sisällään luonnonsuojelun, ympäristökasvatuksen, kulttuuritapahtumat, etnobotaniikan, puutarhataiteen, maisemien ja elinympäristöjen ennallistamisen ja hoidon, lajien pelastamistoimet, tutkimuksen, turismin ja monet muut toiminta-alueet.

Konsortio on muun muassa laatinut ja julkaissut toimintaohjelman "Action Plan for Botanic Gardens in the European Union". Ohjelman toteuttaminen ja seuranta on ollut konsortion keskeisiä tehtäviä. Lisäksi konsortio on järjestänyt säännöllistä Euroopan kasvitieteellisten puutarhojen kongressia EuroGardia, tehnyt muita merkittäviä kansainvälisiä aloitteita, kuten kansainvälinen kasvinvaihtojärjestelmä IPEN, sekä edistänyt tietojen vaihtoa ja yhteistyötä kansallisten puutarhaverkostojen ja yksittäisten puutarhojen kesken.

Konsortion rakenne

Ensimmäisessä EuroGard-kongressissa vuonna 1997 hyväksyttiin konsortiolle seuraava rakenne.

- Konsortion edustajat valitaan demokraattisesti siten, että kunkin maan puutarhojen yhteisö, tai puutarhojen muodollinen yhteistyöelin, milloin sellainen on olemassa, valitsee yhden edustajan konsortion jäseneksi yhteisymmärryksessä.
- Jokaisella Euroopan unionin jäsenmaalla, jossa on vähintään yksi kasvitieteellinen puutarha, voi olla edustaja konsortiossa.
- Jos jokin puutarhojen yhteistyöelin kattaa useampia EU-maita, yhden maaedustajan tulee samalla edustaa kyseistä elintä.
- Konsortio voi kutsua tarkkailijajäseniksi edustajat niistä Euroopan maista, jotka eivät ole EU:n jäsenmaita, sekä edustajia yksittäisistä puutarhoista, mikäli tämä katsotaan tarpeelliseksi.
- Näiden jäsenten lisäksi järjestöjen BGCI ja IABG pääsihteerit, jotka itsekin ovat konsortion täysivaltaisia jäseniä, voivat yhdessä nimetä ylimääräiset 3-5 jäsentä. Näiden ylimääräisten jäsenten rooli on täydentää niiden maiden edustusta, joissa on hyvin monia puutarhoja, tai he voivat olla henkilöitä, joiden kontribuutio konsortion toimintaan katsotaan erityisen arvokkaaksi.

¹ Lyhentäen ja soveltaen EU-konsortion dokumentista "Structure of the Consortium and Terms of Reference for members"

- Lisäksi konsortion kokouksissa voi olla tarkkailijoina useampia BGCI:n tai IABG:n henkilöstön edustajia.
- Konsortio-edustajan toimikausi on kolme vuotta, ensisijaisesti kahden EuroGard-kongressin välinen aika. Kukin maa voi valita varajäsenen, joka voi osallistua konsortion kokouksiin varsinaisen jäsenen ollessa estynyt. Varajäsen valitaan samalla tavoin kuin varsinainen jäsen. Kansallista edustajaa voidaan vaihtaa kesken toimikauden, jos olosuhteet sitä vaativat.
- Jäsenet tulee valita mahdollisimman lähellä EuroGard-kongressin järjestämisajankohtaa, ja valinnasta tulee ilmoittaa konsortion sihteeristölle.
- Edustajan toimikausien lukumäärää ei ole rajoitettu.
- Jos ennestään ilman konsortio-edustusta olevaan maahan perustetaan kasvitieteellisten puutarhojen järjestö, konsortio voi harkita kyseisen järjestön edustajan kutsumista konsortion jäseneksi.
- EuroGard-kongressien tulee toimia konsortion yleisinä kokouksina, joissa konsortion toiminnan tavoitteet voidaan uudelleenarvioida. Kongressien päätöslauseimat toimivat tärkeinä konsortion toimintaa ohjaavina ohjeistuksina.
- Konsortiota tukee BGCI, joka tarjoaa konsortiolle sihteeristön, ja IABG.
- Konsortio kokoontuu keskimäärin kahdesti vuodessa, ensisijaisesti viikonloppuisin. Kokouksen järjestää jokin EU:ssa si-

jaitseva kasvitieteellinen puutarha. Kokouksissa isäntäpuutarha tarjoaa edustajien majoituksen; edustajat vastaavat itse matkakuluista.

- Konsortion työkieli on englanti.
- Seuraavan kokouksen paikka ja aika päätetään mahdollisuuksien mukaan josakin edellisessä kokouksessa. Milloin tämä ei ole mahdollista, sihteeristö hakee isännän.
- Kokous valitsee itselleen puheenjohtajan.
- Konsortio voi tarpeen mukaan kehittää rakennettaan ja toimintaohjeitaan ja saattaa muutokset tietoon EuroGard-kongresseissa.

Konsortion jäsenten toimintaohjeet

Konsortion jäseneltä odotetaan, että hän:

- Osallistuu konsortion ohjelmien ja toiminnan kehittämiseen ja toteutukseen.
- Edistää ja tukee tiedonkulkua omassa maassaan kasvitieteellisten puutarhojen välillä ja jakaa tietoa muille kohderyhmille (muun muassa valtionhallinnon, ympäristöalan, kulttuurin, luonnonsuojelun ja ope- tuksen virastoille ja laitoksille).
- Osallistuu säännöllisesti konsortion kokouksiin.
- Raportoi säännöllisesti omassa maassaan kasvitieteellisten puutarhojen yhteistyöverkostolle ja yksittäisille puutarhoille konsortion tavoitteista ja toiminnasta.

- Valmistaa säännöllisesti raportteja oman maansa kasvitieteellisten puutarhojen edistysaskelista, tärkeimmistä toiminnoista ja huolenaiheista muille konsortion jäsenille.
- Kerää tietoa oman maansa kasvitieteellisten puutarhojen toimintatavoista ja -edellytyksistä, tehtävistä, tavoitteista sekä toiminnoista konsortion toiminnan ja politiikan kehittämiseksi.
- Toimii EuroGard -kongressien ohjelma-toimikuntien jäsenenä ja tukee tarvittaessa toimikuntien työtä.
- Varmistaa, että edustamansa maan konsortioedustaja valitaan niiden menettelytapojen mukaisesti, joista kyseisen maan kasvitieteelliset puutarhat ovat sopineet.
- Avustaa löytämään kokouksen järjestäjätahoja oman maansa kasvitieteellisten puutarhojen joukosta tulevia konsortiotapaamisia ja kongresseja varten.
- Vastaa säännöllisesti ja ajallaan konsortion sihteeristön ja muiden jäsenten esittämiin pyyntöihin ja kysymyksiin.
- Varmistaa, että kolmivuotiskauden päättyessä edustajan omasta maasta valitaan viivytystä edustaja seuraavalle kaudelle.
- Tarjoaa tietoa konsortion verkkosivuille.
- Lähettää sihteeristölle raportit ja esitykset konsortion kokousten asialistoille viimeistään viikkoa ennen konsortion kokousta.

Luonnontieteellisen kes- kuseon jättiurakka

Laura Hiisivuori, LTKM, Helsinki

Helsingin yliopiston luonnontieteellisen museon remontti on edennyt loppusuoralle. Peruskorjauksen suunnitteluun ryhdyttiin, kun rakennuksen kurja kunto kävi ilmi ekologian ja systematiikan laitoksen muuttessa talosta Viikin kampukselle. Syksyllä 2005 remontti käynnistyi toden teolla. Museon kokoelmat muuttivat tilapäiseen varastoon ja henkilökunta evakkoon Teollisuuskadulle.

Aluksi talosta purettiin juhlasaliin 1960-luvulla rakennettu välipohja ja valtava määrä väliseiniä ja parvirakenteita. Tilajako pyrittiin palauttamaan mahdollisimman lähelle alkuperäistä. Purun aikana koettiin iloisia yllätyksiä: seinän sisällä oli säilynyt hieno ovi, ja erään alakaton alta paljastui kaunis kaari, jota ei näkynyt vanhoissa valokuvissa. Remonttia tehdään vanhaa kunnioittaen, ja malli haetaan vuosisadan alun säilyneistä valokuvista.

Projektinjohtourakoitsija NCC luovuttaa remontoidut tilat takaisin museolle vaiheittain. Ensin taloon pääsevät muuttamaan näyttelyrakentajat kesäkuussa 2007. Eläinmuseon henkilökunta muuttaa syksyllä 2007.

Kuva 1. Kaisaniemen kasvitieteellistä puutarhaa kasvimuseon 2. kerroksen seminaarihuoneen parvekkeelta. Elokuussa voimme joukolla ihaila parvekkeelta puutarhan kesäilmettä! (Kuva Paula Havas-Matilainen 16.5.2007)

Museorakennuksen remontin myötä myös näyttelyt kokevat muodonmuutoksen. Aiemmin kerrokset jakautuivat nisäkäs-, lintu- ja kalasaleihin. Tuleva näyttely hylkää perinteisen jaon eri eläinryhmiin samalla kun näyttelyitä laajennetaan kasvi- ja kivi-kokoelmilla. Uudessa näyttelyssä esitel-

läänkin Suomen luontoa kokonaisuutena, johon kuuluu eläimistön lisäksi niin kasvillisuutta kuin geologiaakin. Juhlasaliin rakennetaan elämän historiaa esittelevä kokonaisuus. Näyttelyt avataan yleisölle toukokuussa 2008.

Historiallisesti arvokas rakennus

Eläinmuseo näyttelyineen on sijainnut Pohjoisella Rautatiekadulla jo vuodesta 1924. Rakennus valmistui alun perin 1913 venäläiseksi poikakouluksi eli Helsingin Aleksanterin kimnaasiksi. Tuntemattomasta syystä tyyliksi valittiin silloisesta venäläisestä rakentamisesta poikkeava, 1700-luvulta innoituksensa saanut barokkityyli.

Kimnaasi edusti uudenaikaista pedagogista ajattelua: eri oppiaineet saivat omat luokkatilansa, mikä avasi aivan uudet mahdollisuudet opetusmateriaalin käyttämiselle. Omat tilansa saivat niin venäjän kieli ja kirjallisuus kuin maantiede ja luonnonhistoriakin. 3. kerroksessa sijaitsi myös uskonnon luokkahuone, joka toimi samalla ortodoksisena kappelina. Salin kaarisyvennyksessä sijaitsi kookas ikoni, jota voi nykyisin ihastella Uspenskin katedraalissa.

Suomen itsenäistyttyä kaikki venäläiset laitokset lakkautettiin ja niiden omaisuus siirtyi sotasaaliina Suomen valtiolle. Kimnaasirakennukseen asettui ensin osa Helsingin jääkäriprikaatia, joka muutaman kuu-kauden kuluttua sai väistyä esikunnan tieltä. Jo tammikuussa 1919 yleisesikunta joutui kuitenkin lähtemään talosta Suomen ensimmäisen kadettikoulun tieltä. Kadettikoulu ehti toimia kimnaasirakennuksessa vain muutaman vuoden ennen muuttoaan Munkkiniemeen vuonna 1923.

Kadettikoulun muutettua osti Helsingin yliopisto kimnaasirakennuksen, jonne sijoituivat sittemmin eläintieteellisen laitoksen osastot ja kokoelmat. Aiemmin yliopiston päärakennuksen ullakolla sijainnut eläinmuseo avattiin uusissa tiloissa yleisölle toukokuussa 1925. Silloin valmiina olivat kaksi museon silloista pääosastoa, yleinen lintukokoelma ja koti- ja ulkomainen nisäkäskokoelma. Museo palveli ensisijaisesti yliopiston opiskelijoita ja tutkijoita. Näyttelyt olivat auki yleisölle vain sunnuntaisin.

Museon toiminta laajeni 1960-luvulla ja kolmannen kerroksen korkea juhlasali jaettiin kahteen kerrokseen uuden välipohjan avulla. Näin saatiin tilat luustokokoelmalle ja varastolle. Alkuaikojen säilöntänestepurkkeihin ja yksittäisvitriineihin sijoitetut yksilöt saivat väistyä dioraamojen tieltä, jotka esittelivät eläimiä niiden luontaisessa ympäristössä.

Huolimatta vuosien varrella tehdyistä mitavista muutoksista, museorakennuksen julkisivu on säilynyt kutakuinkin alkuperäisessä asussaan. Talon remontti päättyi julkisivun ehostamiseen ennen näyttelyiden avaamista yleisölle. Rakennuksen vanha nimi Eläinmuseo ei enää kuvaa luonnon kokonaisuutta esittelevien näyttelyiden luonnetta, ja talo tunnetaankin nykyisin Luonnontieteellisenä museona. □

*****KUULUMISET*****

Helsingin tammi-toukokuu

Paula Havas-Matilainen

Vuosi 2007 alkoi lauvoissa merkeissä

Helsingissä oli vielä 18.1. plusasteita ja maa oli roudaton ja lumeton. Näsiä, tuli-kuusama ja koreanatsalea kukkivat, *Prinsepiassa* oli hiirenkorvat ja *Clematis ochotensiksessa* lehdet ja isot nuput, ja pähkinäpensaan ja joidenkin leppälajien norkot olivat aukeamaisillaan. Helsingin Kaisaniemessä talven pituudeksi kirjattiin 41 vuorokautta, kun sen keskimääräinen pituus on 122 vuorokautta. Kaisaniemen kevät-kukkapenkissä olivat *Iris danfordiaen*, *Eranthis hyemalixen* ja *Galanthus nivalixen* ensimmäiset kukat avoinna jo 17.3.

Henkilöstöuutisia

Puutarhan uuteen ylipuutarhurin virkaan tuli 14 hakemusta. Virkaan nimitettiin 1.5. alkaen **Marko Pesu**, joka oli toiminut kasvitieteellisen puutarhan ylipuutarhurina määräaikaisilla määräyksillä vuodesta 2004 lähtien. **Mari Mirannon** työsuhdetta jatkettiin, suunnittelijan nimikkeellä, 30.9. asti. **Teija Alanko** ja Mari huolehtivat asiakaspalvelu-nimisenä tiiminä yhteisvastuullisesti myyntisihteerin töistä, siemenvaihtoon liittyvistä töistä ja siemenvaihdon kehityshankkeista (IPEN, ENSCONET) sekä saintpaulioiden ex situ -suojeluhankkeesta. **Eeva Peltosen** sairausloma jatkuu 2.7. asti.

Kustaa Niini jäi 12.3.2007 vuodeksi virkavapaalle opintojen takia, ja **Rauni Kivinen** aloitti opinnot työn ohessa. **Virpi Kaikula** on virkavapaana, eikä Kumpulaan siis jäänyt yhtään kokoaikaista vakinaista puutarhuria. Työt järjestettiin uudelleen. **Merja Pulkkinen** siirtyi Kaisaniemestä Kumpulaan ja otti hoitaakseen lisäyshuoneet ja taimiston sekä hyötykasvimaat. Kumpulan kasvimaantieteellisestä osastosta huolehtivat Rauni, **Juha Metsäpörrö** ja **Seppo Sinkkonen**. Kaisaniemessä **Outi Pakkanen** huolehtii kasvihuoneista, **Marita Tiiri** hoitaa systemaattisen osaston ja muun keskipuutarhan sekä sipulikukat ja **Martti Koponen** ja Kaisaniemen kausipuutarhuriksi 1.4.–30.9. valittu hortonomi **Elina Heinikainen** hoitavat puiston. **Martti ja Hassan Gadir** huolehtivat kiinteistönhoidosta.

Puutarhassa on enemmän kausityövoimaa kuin miesmuistiin. Kumpulan kausipuutarhuriksi palkattiin hortonomi (AMK) **Katriina Rautala**. Lisäksi kesäksi palkattiin 17 biologian opiskelijaa, etupäässä Kumpulaan: 7.5.–31.7. **Janne Granroth**, 7.5.–30.6. **Mari Könönen**, **Maria Malinen** ja **Elisa Metsovuori**, 21.5.–31.7. **Netta Lempiäinen**, 4.6.–31.7. **Henna Huuhka**, 4.6.–31.8. **Maria Hällfors**, **Kaisa Jaakkola**, **Eveliina Kaartinen**, **Pave Väisänen**, 1.–31.7. **Laura Jäätelä**, **Juha Kontturi**, 1.7.–31.8. **Krista Raveala**, 9.7.–17.8. **Annina Mäkelä**, 1.–31.8. **Markus Haveri**, **Mikko Lehto**, **Annemarie Hietala**

Juha Matilainen palkattiin huhti-toukokuuksi osa-aikaiseksi puutarhatyöntekijäksi. Lisäksi puutarhassa työskentelee 12 työssäoppijaa sekä 7 työelämävalmennuksessa olevaa. **Ville Lindén** aloitti siviilipalveluksen työpalvelun 22.1.2007 ja osallistuu puutarhatöihin ja asiakaspalveluun.

Kumpulan avaamisprojekti käynnistyi 2007 täydellä teholla

Kumpulan kasvitieteellinen puutarha avataan yleisölle 10.6.2009 eli vuotta aikaisemmin kuin aluksi suunniteltiin. Avaaminen, joka kerran tuntui olevan valovuosien päässä, onkin äkkiä ihan pian: on vain kaksi kasvukautta aikaa saada koko kuusi hehtaaria avajais- ja yleisökuntoon! Kumpulaan ei oteta lainkaan vieraita eikä vierasryhmiä ennen avajaisia, poikkeuksena vain sellaiset kurssiryhmät, joiden opetukseen puutarhan kokoelmat kuuluvat, sekä yksittäiset opiskelijat, tutkijat ja opettajat. Avomaan hyötykasvit voi opiskella ja tenttiä Kumpulassa vielä tänä kesänä, ensi vuonna näytemailla tehdään muutostöitä.

Leif neuvotteli tammikuussa avaamisprojektin rahoituksesta ja sai hankkeelle riittävän tuen koko kolmivuotiskaudeksi. Tälle vuodelle yliopisto varasi 100 000 euron lisämäärärahan, jolla pystytään palkkaamaan projektipäällikkö, tehostamaan hoitotyötä ja tuottamaan opastusmateriaalia.

Yliopisto on tilannut avaamisprojektin vaatimat suunnittelutyöt maisema-arkkitehti

Gretel Hemgårdilta, joka 1980-luvulla suunnitteli Kumpulan puutarhan. Suunnittelutyössä pyritään saattamaan Kumpulan perustamisvaihe laadukkaasti loppuun ja saamaan Kumpulalle yleissuunnitelma seuraavan kahden vuosikymmenen tarpeisiin. Tekninen osasto käyttää vuonna 2007 niukkoja korjausrahojaan Kumpulan töihin, mutta suurin osa, muun muassa kartanon päärakennuksen edustan kivipengerrysten korjaus, huoltopihan konekatokset ja liäskäkasvihuoneen muutostyöt, vesiaiheid ruoppaukset ja perusparannukset, käytävien kunnostus ja porttien peruskorjaus, tehdään 2008.

Maisema-arkkitehti Hemgård ohjasi maaliskuusta alkaen maastossa Kumpulan istutusten muokkaamista. Kumpulasta kaadettiin kasvimaantieteellisessä osastossa vielä kasvaneet vanhat, 00XX-koodatut puut (7 vaahteraa, 1 lehmus ja 1 tuomi). Japanin lohossa kasvava metsälehmus *Tilia cordata* -0045 jätettiin muistoksi kartanoaikaisista istutuksista, ja Euroopan lohkon jätettiin rauduskoivut *Betula pendula* -0015. Runkoja jätettiin maapuiksi lahoamaan, ja ne merkitään karttaan kääpä-tutkijoita varten. Jatkettiin kokoelmakasvien harventamista ja poistettiin muutama erehdyksessä puutarhaan istutettu viljelyalkuperäinen kasvi. Suuri osa ruusuista (*Rosa*), pensasangervoista (*Spiraea*) ja monista muistakin pensaista leikattiin alas, jotta niiden kasvustot olisivat mahdollisim-

man hyväkuntoisia vuonna 2009. Samalla monia suuria istutuksia pienennettiin. Kattokankaan poisto jatkui, ja perennoja nostettiin turvaan Kumpulan taimistoon. Perennoja on päästy jo palauttamaan kun nostettuihin lohkoihin. Avotaimisto inventoitiin, ja joitakin sen kasveja siirrettiin kokelmiin, mutta suurin osa hävitettiin ylikasvaneina.

Avaamisprojektin päällikön tehtävään (määräaikainen 1.6.2007–31.12.2009) tuli 17 hakemusta. Projektipäälliköksi nimitettiin 1.6. alkaen FT **Susanna Lehvävirta**. Projektipäällikön tehtäviä ovat muun muassa avaamisprojektin suunnittelu, aikataulutusta, seuranta ja koordinointi sekä täydentävän rahoituksen hankkiminen ja EuroGard-kongressin järjestelytoimikunnan koordinaattorina ja sihteerinä toimiminen.

Yli kymmenvuotinen unelma Japanin-osaston japanilaishenkisestä puutarhapaviljongista nytkähti kohti toteutumista, kun Leif esitti Japanin suurlähetystölle, että Japani tukisi Kumpulan puutarhaa lahjoittamalla paviljongin. Suurlähetys-

tö vastasi myönteiseen sävyyn ottavansa ehdotuksen harkintaan ja palaavansa asiaan tuonnempana.

Helmikuussa Leif lähetti Tasavallan presidentille **Tarja Haloselle** kutsun saapua avaamaan Kumpulan kasvitieteellinen puu-

tarha. Tasavallan presidentin kansliasta tuli 3.4. päivätty vastauskirje: ”Tasavallan presidentti Tarja Halonen kiittää kutsusta saapua avaamaan ja vihkimään käyttöön Kumpulan kasvitieteellinen puutarha keski-
viikkona 10.6.2009. – Kutsuun palataan lähempänä tapahtuman ajankohtaa.”

Kaupunkisuunnitteluviraston **Matti Kivelä** reagoi Leifin pyyntöön (syksyllä 2006) vauhdittaa Kumpulan puutarhan pysäköintipaikan rakentamista (kaupunki hyväksynyt liikennesuunnitelman jo 1990!). Nyt vuodelle 2008 on varattu 70 000 euroa Jyrängöntien linja-autopysäköintialueen rakentamiseen.

FM **Kiira Nordqvist**, joka v. 2006 teki Leifin ohjauksessa pro gradu -työn Kumpulan lääkekasvikokoelmasta, kirjoittaa lääkekasvioppaan ja tekee lisäksi esityksen kokoelman lajiston täydennykseksi. Opas julkaistaan puutarhan Ulmus-sarjassa.

Kuva 2. Helsingin yliopiston kasvitieteellisen puutarhan uusi osa, Kumpulan kasvitieteellinen puutarha, avataan yleisölle 10.6.2009. Kuvassa toukokuusta Kumpulan puutarhaa, taustalla näkyy kartanorakennus, jossa on matemaattis-luonnontieteellisen tiedekunnan kanslia. (Kuva Paula Havas-Matilainen 05.2007)

Iiris Koivula sai Kumpulän kartanopuistoa käsittelevän maisema-arkkitehtuurin diplomityönsä valmiiksi. Siinä oleva kattava puutarhataiteellinen katsaus Kumpulän kartanon historiaan ja mielenkiintoinen kuvamateriaali on niin ikään tarkoitus julkais-ta Ulmus-sarjassa. **Anna Aaltonen** tekee kesä-heinäkuussa selvityksen siitä, miten Kumpulän-kokoelmat voisivat parhaiten palvella peruskoulun ja lukion opetus-suunnitelmia, ja ehdotuksen tuotettavasta ope-tus- ja opastusmateriaalista.

EuroGard-kongressi

Kumpulän avaamista juhlistamaan saatiin Helsinkiin Euroopan kasvitieteellisten puutarhojen viides EuroGard-kongressi otsikolla ”Fifth European Botanic Garden Congress EuroGard V – BOTANIC GARDENS IN THE AGE OF CLIMATE CHANGE”. Ai-

nakin seuraavia teemoja painotetaan ja niihin on saatu pääesitelmöijät:

- Combining science and *ex situ* conservation (Academy professor **Ilkka Hanski**)
- Linking *ex situ* conservation with *in situ* conservation (Director **Rauno Väisänen**)
- Conservation work of botanic gardens beyond 2010 (Secretary General **Sara Oldfield**, BGCI; Director **Peter Wyse Jackson**, National Botanic Garden of Ireland)
- Botanic Garden horticulture as a resource in *ex situ* conservation (Director of Horticulture **David Rae**, Royal Botanic Gardens Edinburgh)

Graafikko **Seppo Alanko** laati kongressin logon ja ensimmäiset mainokset. Graafinen ilme esiteltiin ja mainosesitettä jaettiin puutarhojen maailmankongressissa Wuhanissa. Keskusmuseon www-toimittaja **Mikko Heikkinen** loi kongressille alustavan www-sivun www.luomus.fi/eurogardV/. Aktivoitiin kongressin sähköpostiosoite [EuroGardV \(at\) luomus.fi](mailto:EuroGardV(at)luomus.fi).

Valokuvaaja **Mikko Paartolan** kanssa sovittiin huhtikuussa yleis-, toiminta- ja tunnelmakuvien ottamisesta Kumpulän puutarhasta eri vuodenaikoina. Tavoitteena on saada laaja kuvamateriaali, josta puutarha ja keskusmuseon tiedotus voivat tarpeen mukaan lunastaa kuvia eri käyttötarkoituksiin. Maaliskuun lopussa medialle lähetettiin tiedote ”Kumpulän puutarha aukeaa yleisölle arvioitua aiemmin”, jossa kerrottiin

puutarhasta, sen viimeistelytyön suunnittelusta ja toteutuksesta sekä avaamisesta. Helsingin Uutisten toimittaja haastatteli tiedotteen innoittamana Leifiä ”Kuningatar herää henkiin” -artikkeliin.

Henkilökunnan koulutus

Kumpulassa oli helmikuussa Kaisaniemen ja Kumpulän yhteinen palontorjuntaharjoitus. Kaisaniemessä pidettiin maaliskuussa integroidun torjunnan (INTO) kurssi, jolla käsiteltiin villakilpikirvojen ja nappi- ja kuorikilpikirvojen tunnistamista ja biologiaa, biologista torjuntaa sekä kilpikirvojen tarkailua ja kemiallista torjuntaa. Helsingistä kurssiin osallistuivat **Rauni, Outi** ja **Merja** sekä työssäoppija **Inga Ohlsson** ja Oulun kasvitieteellisestä puutarhasta **Annikki Kestilä** ja **Jari Klaavuniemi**. Kouluttajina olivat **Pauliina Laitinen** (Agropolis Oy, Jokioinen) ja INTO-projektin koordinaattori, FT **Irene Vänninen** (MTT, Jokioinen). Opittiin, että kilpikirvoille on biologiset torjujat (loiset, pistiäiset, leppäpirkot) ja että kilpikirvojen kemiallisesta torjunnasta on vihdoin mahdollista luopua.

Anna Aaltonen koulutti maaliskuussa op-paita koululaisopastuksiin. Tilaisuuteen osallistui 12 opasta ja lisäksi puutarhan henkilökuntaa ja luonnontieteellisen keskusmuseon suunnittelijoita. Paula opiskeli – Kumpulän avajaisjuhllisuuksiakin sil-mällä pitäen – tiistaiaamuisin asiakaspal-veluenglantia. Helsingin Kevätpuutarha 07-näyttelyssä puutarhasta kävi 12 henkeä.

Kasvikokoelma

Keskusmuseon atk-suunnittelija **Hanna Koivula** ja Leif ovat keskustelleet puutarhan kasvitietokannan saamisesta internetiin. Tammikuussa järjestettiin puutarhan siemenvarastot. Puutarhassa olleet 660 siemenereää päivitettiin kasvitietokannassa oikeaan varastoonsa: 601: Kaisaniemen systemaattisen osaston, koristeryhmien ja aistipuutarhan kasvien siemenet; 602: Kumpulan hyötykasvimaan ja kasvimaan-tieteellisen osaston kasvien siemenet (sekä Kaisaniemen puiden, pensaiden ja perennojen mahdolliset väliaikaisesti varastossa olevat siemenet) ja 603: Kaisaniemen kasvihuonekasvien siemenet. Sen jälkeen siemenvarastot inventoitiin ja päivitettiin ja järjestettiin numerojärjestykseen.

Turun esimerkin innostamina Helsingissä kokeillaan, ensimmäisen kerran jättilumpeen 109-vuotisen Helsingissä viljelyn historiassa, jättilumpeen kasvattamista monivuotisena. Vuonna 2006 kylvetyt ja istutetun parananjättilumpeen (*V. cruziana*) anetaan kasvaa Lummehuoneen altaassa myös kasvukauden 2007.

Kaisaniemen puutarhan lohossa 126 kasvanut, 1830–1840-luvulla hankittu siperiansembra *Pinus cembra* subsp. *sibirica* 00ZZ-0281, joka oli vuosikausia kallistunut yhä enemmän kohti Kaisaniemen puistoa, kaatui joulukuussa 2006 ja poistettiin maaliskuussa 2007. Kaisaniemen Silmu-

koekentän kasvit poistettiin maaliskuussa; alue otetaan muuhun käyttöön.

Kuva 3. SILMU-seuranta on päättynyt. Kaisaniemen puutarhan SILMU-kentän kasvit poistettiin keväällä 2007. (Kuva Paula Havas-Matilainen 24.5.2007)

Tutkimuksen palvelua, asiantuntijavieraita ja vierailuja, julkaisuja ja esitelmiä

FT **Paavo Hellstedtillä**, bio- ja ympäristötieteiden laitos, ja pro gradu -työtä tekeväällä **Elina Tommilalla** on Kumpulan lisäyskasvihuoneessa myyrähäkki. Myyrien avulla tutkitaan eri merkitsemistapojen pysymistä myyrien turkissa. Professori **Kauri Mikkola** laittoi Kaisaniemeen ja Kumpulaan perhospyydyksiä (kyseessä on yökösten teollisuusmelanismia kartoittava tutkimus).

Tammikuussa ryhmä pohjoismaisia kasvinsuojeluasiantuntijoita kävi tutustumassa

integroidun torjunnan toimivuuteen puutarhan kasvihuoneissa. Ryhmän vetäjänä oli **Irene Vänninen**. Outi ja Marita opastivat. Toukokuussa Australian suurlähettiläs **Howard Brown** tapasi Kaisaniemessä Leifin. Vierailun taustalla oli Leifin ideoima ehdotus Australian Tukholman-lähetystölle, että Australia tukisi Suomen, Ruotsin ja Baltian maiden puutarhoja heidän pyrkimyksissään saada kokoelmiinsa elävä fossiili *Wollemia nobilis*, joka löydettiin Australiasta elävänä 1990-luvun puolivälissä. Suurlähettiläs Brown, joka on akkreditoitu myös Suomeen, Viroon, Latviaan ja Liettuaan, suhtautui ehdotukseen myönteisesti ja lupasi esittää idean Canberraan. Pajututkija, Dr. **Aitalina Efimova**, Institute of Biological Problems of Cryolithozone, Yakutsk, Sakha Republic, Venäjä, vieraili toukokuussa professori **Teuvo Ahdin** isännöimänä Kumpulan puutarhassa.

Leif ja Leo osallistuivat kolmanteen kasvitieteellisten puutarhojen maailmankongressiin (3rd Global Botanic Gardens Congress - Building a Sustainable Future, the Role of Botanic Gardens), joka pidettiin Kiinassa 15.–20.4.2007; isäntä oli Wuhanin kasvitieteellinen puutarha, Kiinan tiedakatemia. Leo tutki 25.2.–6.3. Kew'n kasvitieteellisen puutarhan herbaariossa *Oxandra*-kokoelmia.

Ilmestyi julkaisu **Junikka, L. & Koek-Noorman, J. 2007: Anatomical structure of barks in Neotropical genera of Annona-**

ceae. – Ann. Bot. Fennici 44: 79–132. Leo oli mukana Lomakasvion kirjoitustyössä toimittajana ja vastasi erityisesti teoksen tieteellisestä nimistöstä ja laati koko joukon uusia suomenkielisiä nimiä. Leif laati kasvitieteellisen puutarhan osuuden luonnontieteellisen keskusmuseon suomeksi ja ruotsiksi julkaistuaan vuoden 2006 toimintakerptomukseen ja on vielä tänä vuonna Yliopisto-lehden kolumnistina. Puutarha&kauppa-lehdessä ilmestyi Markon artikkeli puutarhan katekangaskokemuksista.

Leif piti maaliskuussa Oulun yliopiston biologian laitoksella kaksi esitelmää ja esitelmöi Yle Radion esitelmäsarjassa aiheesta ”Paavalinkukkia ja biopiratismia”. Kasvitieteellisten puutarhojen maailmankongressissa hän piti esitelmät ”*Botanical collecting effort in Amazonia*” ja ”*How valuable are living collections of botanic gardens for ex situ conservation?*”. Leolla ja Leifillä oli maailmankongressissa posterit ”*New botanic garden in Helsinki*”.

Opetuksen tukea, kokoelmien muuta käyttöä ja asiantuntija-apu

Kasvikokoelmissa opiskeli kaksi kurssia ja kolme sai puutarhasta kasvimateriaalia. Toukokuu toi Kaisaniemen kasvihuoneille jokakeväisen luokkaretkiruuhkan; kävijämäärää lisäsi eläinmuseon peruskorjaus.

Välimerihuoneesta lahjoitettiin laakeripuunksa yliopiston promootiokansion kuvitukseen. Kumpulankolonnasta 265 talviasussa

harvennettuja valkomulpereita annettiin Solar Films -yhtiölle käytettäväksi heinäkuussa kuvattavassa Tummiin perhosten koti -elokuvassa. Leif antoi kasvitieteellistä apua postimerkkitaiteilija Leena Airikkalalle, ja Rauni vastasi yliopiston Flooran päivän juhlan koristelusta.

Yleisöpalvelu ja yleisövalistus

Teija Alanko ja Mari Miranto huolehtivat myös myyntisihteerin töistä. He ovat jakaneet puhelinpalveluajat, ja Mari huolehtii ryhmille oppaat opaspoolista. **Kauko Laasonen** jatkaa myymälänhoitajana.

Ulkoisen tiedottaminen siirrettiin vuoden alussa luonnontieteellisen keskusmuseon tiedottajalle **Laura Hiisivuorelle**. Laura tekee tiedotteet puutarhasta saamastaan aineistosta ja lähettää ne tiedotusvälineille. Helsingin matkailupääällikkö **Pirkko Nyman** ja Leif ja Teija keskustelivat tammikuussa kasvitieteellisen puutarhan integroimisesta kaupungin matkailutiedotukseen. Helsingin matkailuneuvonnan toimiston ikkunassa Pohjois-Esplanadin ja Unioninkadun kulmassa oli 21.3.–29.5. kasvitieteellisen puutarhan mainossomistus.

Torstaisin 22.2.–15.3. kokeiltiin kasvihuoneiden pidennettyä aukioloa kello 10–20, kun ne normaalisti talvella suljetaan kello 15, ja parina torstai-iltana oli maksuttomia opastuskierroksia. Museopäivänä 18.5. kasvihuoneisiin pääsi maksutta. Galleriasa on avautumassa alkuvuoden viides tai-

denäyttely. Vappuna 1.5. Symbioosi ry järjesti perinteisen Vappushokkelonsa jo toisen kerran puutarhassa ja kasvimuseossa. Maailma kylässä -tapahtumassa puutarhalla oli taas yhteinen koju Suomen Saint-paulia-yhdistyksen kanssa.

Puutarha näkyi tiedotusvälineissä

Toimittajia kiinnostivat lämmin tammikuu ja varhainen, lämmin kevät ja niihin liittyvät kasvikysymykset sekä Kumpulankolonnasta avaaminen, kanin- ja rusakonmetsästys ja jättilumme. Leifiä, Markoa ja Leoa haastateltiin yhteensä 13 lehtiartikkeliin.

Leifiä haastateltiin Radio 1:n tiedeohjelmien Kasviretkiä kaukomaille -sarjaan ja Markoa Ylen aikaisen suoraan, kaniongelmaa käsitelleeseen radiolähetyskseen.

Oudot talvisäät ja niiden ja ilmastonmuutoksen vaikutus kasveihin kiinnostivat myös tv-toimittajia: Leifiä haastateltiin kolmeen tv-lähetyskseen ja Leoa yhteen. Markoa haastateltiin tähtikämmekestä Kymppin uutisten loppukevennykseen.

Puutarhan taide- ja tiedenäyttelyjen ja tapahtumien ilmoitukset saivat palstatilaa. Lisäksi puutarha näkyi Kaisaniemen ja Kumpulankolonnasta suunnittelu-uutisissa, Kaisaniemen säätiedoissa ja Helsingin kaniuutisissa. Sisustaja-lehdessä oli puutarhasta koamesti kuvitettu artikkeli. TV 1 Aamu-tv:n Luonto lähellä -sarjassa esiteltiin Turun yliopiston Amazonia-tutkimusryhmän työtä. Ohjelma vieraili myös puutarhan Amazo-

nia-näyttelyssä. Mari Miranto opasti kasvihuoneissa ja ulkopuutarhassa kirjailija **Mikko Rimmistä**. Kirjailija valmistele syksyllä ilmestyvää romaaniaan, jonka yhtenä tapahtumapaikkana on Kaisaniemen kasvitieteellinen puutarha. Lisäksi lehdet, radio ja tv ovat käyttäneet puutarhaa kuvaus- ja haastattelupaikkana.

Oli Kasvitieteellisen puutarhan ystävärin 1. toimintavuosi

Puutarhan ystäväyhdistys aloitti varsinaisen toimintana 2007. Ensimmäinen jäsen-tapahtuma oli tammikuinen maksuton opastus Kaisaniemen kasvihuoneissa. Laskiaissunnuntaina Kaisaniemen puutarhassa oli koko perheen ulkoilutapahtuma teemalla ”Kaikki mitä olet ikinä halunnut tietää talvisesta puutarhasta”. Ystäväyhdistyksen (aivan ensimmäinen) kevätkokous oli maaliskuussa Kumpulan Yläkartanossa. Varhain saapuneilla oli mahdollisuus katsella Kumpulan puutarhaa puiden kaadossa käytetyltä nostolavalta. Kokousasioiden jälkeen **Pentti Alanko** esitelmöi aiheesta ”*Minun kasvitieteellinen puutarhani – muistoja vuosien varrelta*”.

Vapun alla Kaisaniemen puutarhassa oli ystäväyhdistyksen kevätharavointitalkoot. Kesäkuussa tehdään opastettu retki Haagan Laajasuonpuistoon alppiruusuja katsomaan.

Konehankintoja ja kaninmetsästystä

Puutarhaan ostettiin tavarankuljetusperävaunu, puutarhajyrsin ja kolme ruohonleikkuria. Luovuttiin Yläkartanon kellaritiloista,

ja niissä olleet vanhat koneet luovutettiin yhden käyttökoneen huollon vastikkeeksi.

Kasvitieteellinen puutarha sai Uudenmaan riistanhoitopiiriltä luvan metsästä 12.3.–31.8., rauhoitusaikana, 40 villikania ja 5 rusakkoa. Metsästäjän apuna on Kumpulassa supikoira; Kaisaniemessä metsästi toukokuussa huuhkaja.

Lähestyy kesä ja neuvottelupäivät

Kaisaniemi on jo kesäisessä kukoistuksessaan; Kumpulan kukoistus tähdätään alkukesään 2009. Lähestyvät kesälomat ja niiden jälkeen neuvottelupäivät, jotka ovat pitkstä aikaa, Oulun vuoden 1995 neuvottelupäivien ja Turun vuoden 2000 pohjoismaisten kasvitieteellisten puutarhojen tapaamisen jälkeen, ensimmäiset kaksipäiväiset. Tervetuloa Helsinkiin ajan kanssa 22.–23.8.!

Kuva 4. Kaisaniemen kasvitieteellistä puutarhaa, etualalla kivikkokasviosasto. (Kuva Paula Havas-Matilainen 24.5.2007)

Kuopion yliopiston tutkimuspuutarhan kuulumisia

Leena Tilus 4.6.2007

Uusi ympäristötieteen laitos ja sen johtohenkilöt

Ekologisen ympäristötieteen laitoksen ja ympäristötieteiden laitoksen yhdistyessä 1.1.2007 uuden laitoksen johtajana toimii prof. **Jukka Juutilainen**, ja varajohtajina lehtori **Pertti Pasanen** sekä prof. **Toini Holopainen**. Toini Holopainen toimii myös tutkimuspuutarhan johtajana, edelleen.

Työvoimatilanne

Tukityöllistettyjä henkilöitä oli alkuvuodesta kuusi; heistä kahden työsopimus päättyi maaliskuussa, ja muiden toukokuun lopulla. Työvoimatoimisto ei antanut toiveita uusien tukityöllistettyjen saamiseksi ennen kuin aikaisintaan syksyllä.

Puutarha-alan työssäoppijoita meille on hakeutunut aiempaa vähemmän, vain yksi henkilö alkukevästä. Nykyisen siviilipalvelusmiehen palvelussuhde päättyy elokuussa. Toukokuussa aloitti uusi siviilipalvelusmies. Työharjoittelussa ja työelämävalmennuksessa on tähän mennessä tänä vuonna ollut 9 henkilöä, useimmiten 1 - 2 kk sopimuksella.

Palkkausrahastosta saimme määrärahan vuosilomansijaisuuksia varten; kaksi tänä

vuonna tukityöllistettynä ollutta henkilöä on kesällä apunamme.

Vallitseva työvoimatilanne vaikeuttaa viikonloppupäivystysten hoitamista sikäli, että nyt vakinaisen henkilökunnan (3) lisäksi käytettävissä ovat vain siviilipalvelusmiehet ja muutamana viikonloppuna vuosilomansijaiset.

Uusia tietojärjestelmiä ja niihin koulutusta

Yliopistossa on VPJ:n käyttöönoton jälkeen nopeassa tahdissa otettu käyttöön myös muita uusia järjestelmiä. Sole TM-työajan-kohdennusjärjestelmä on koekäytössä tämän vuoden, ensi vuonna sen pitäisi olla käytössä koko yliopistossa. Käytössä on myös Personec HR -tietojärjestelmä, joka on hallinnon työkalu, mutta josta työntekijä voi tarkistaa omat henkilö-, palkka-, palvelussuhde- ja koulutustietonsa, tiedot organisaatiosta, lomistansa sekä VPJ-tietonsa. Lisäksi on matkahallintajärjestelmä Personec Travel matkalaskujen sähköistä käsittelyä varten.

Laadunhallinta

Tutkimuspuutarhan laatukäsikirja liitteineen päivitettiin tammikuussa, ja liitettiin uuden laitoksen laatukäsikirjan yhteyteen toukokuussa. Syyskuussa on seuraava sisäinen auditointi, jolloin myös koekenttätoimintaa esitellään. Edellinen, ja ensimmäinen, auditointi oli joulukuussa 2004.

Ympäristötutkimusta

Ruuhoniemen koekentälle on yhteistyössä Joensuun yliopiston kanssa perustettu laaja koe, jossa tutkitaan infrapunasäteilyn ja otsonin yhteisvaikutuksia koivuun ja haapaan.

Laitoksella olevien kuuden uuden kasvatuskammion käyttöönotto mahdollistaa lisää tarkoin säädelyissä oloissa tehtävää tutkimusta kasveilla. Kasvatuskammioita on entuudestaan viisi.

Myrkkukasvikokoelman supistaminen

Työvoimapulan ja opetuskäytön vähentämisen takia olemme vähentämässä "myrkylliset luonnonvaraiset varvut ja ruohot" -kokoelman lajimäärää kolmanneksen. Myöskään aika ei riitä harjussa olevan luonnonkasvikokoelman hoitoon saatikka ylläpitoon, ei ole riittänyt moneen vuoteen. Harjun ovat vallanneet monivuotiset rikkaruohot kuten leskenlehti, korte, juolavehänä ja väinönputki.

Traktorihanke

Saimme lopulta määrärahan uuden traktorin hankkimista varten, ja nyt se on sitten tilattu. Tarjouskilpailu käytiin Kubotan ja Isekin välillä. Olemme tilanneet Kubota STV 32 -kiinteistötraktorin, varusteina etukuormain, sorakauha, maajyrsin ja kippiperävaunu. Entinen Kubota-traktori varusteineen menee vaihdossa.

Kiinteistöasioita

Huhtikuusta lähtien on ollut meneillään kasvihuonekäytävien lattiaremontti, jonka alkuun saattaminen vauhdittui erään työntekijän "men-tyä lattian lä-pi". Onneksi hänelle ei käynyt kuin-kaan. Lattia-remontin yhteydessä on saneerattu tarpeettomia putkia ja uusittu toisia.

Työkeskuk-seen, jossa kylvöt, ruuku-tukset yms. työ tehdään, on uusittu va-laisimet, ja samalla lisätty valaisimien määrää.

Huoltoyhtiö on Senaattikiinteistöjen toimes-ta kilpailutettu taas kerran, ja tällä kertaa se vaihtui. ISS-Palveluiden tilalle tuli Lujapalvelut.

Puutarha näkyi

TV 2 kuvasi 12.3. tutkimuspuutarhan ko-koelmakasvihuoneessa Suomi Express-ohjelmaa varten. Ohjelma lähetettiin 21.3. otsikolla "Ravinto: Unohdettu lääke mo-

neen vaivaan ja sairauteen". Keskustelijoi-na olivat **Osmo Hänninen**, fysiologian emeritusprofessori Kuopion yliopistosta, ja **Timo Klaukka**, tutkijaprofessori Kelasta.

Kuva 5. Vasemmalla Osmo Hänninen ja oikealla Timo Klaukka.

Jänistuoja

Jänistuhot olivat viime kesänä Puutarha-alueella vailla vertaa, ja myös talven jäljiltä on monien puuvartisten kokoelmakasvien kohdalla paljon vaurioita nähtävissä. Naapurilaitoksen kenttämestari poisti talvella alueelta ampumalla useita jäniksiä, jota toimenpidettä ilman tilanne voisi olla paljon huonompi.

Oulun kuulumisia

Erja Vaarala

Henkilöstöuutisia

Puutarhuri **Elsa Rantakallio** jää eläkkeelle 1.7.2007. Avoinna olleeseen puutarhurin virkaan nimitettiin puutarhuri **Jari Klaavu-niemi** 1.2.2007 lähtien. Jari on työskennellyt kasvitieteellisessä puutarhassa kausityöntekijänä vuodesta 1991. Vuodesta 2004 hän on hoitanut puutarhurin virkaa määräaikaisena **Leena Ridellin** jäätyä eläkkeelle.

Kesätyöntekijöitä monesta tuutista

Puutarhalle on palkattu kausityöntekijöiksi 4 puutarhuria ja yksi opiskelija (työpanos yhteensä 19 kk).

Työssäoppijoita alan ammattioppilaitoksista on tänä kesänä 4 opiskelijaa 2 – 4 kk jaksoissa. Ammattikorkeakoulusta on kaksi harjoittelijaa yhteensä 6 kk. Työvoimatoimiston kautta on saatu työllistämistuella palkatuksi 2 vartijaa, puutarhuri ja puutarhатыöntekijä. Työmarkkinatuella on palkattu 4 työharjoittelijaa 3 – 6 kk jaksoissa ja työkokeilussa on kaksi puutarhатыöntekijää.

Matkoja, retkiä, koulutusta ja virkistystä

Puutarhanjohtaja **Marko Hyvärinen**, intendentti **Ritva Hiltunen** ja ylipuutarhuri **Tuomas Kauppila** osallistuivat 16. – 20.4.

Kiinan Wuhanissa pidettyyn kongressiin (3rd Global Botanic Gardens Congress).

Kokouksessa pidettiin esitelmä: Hyvärinen, M., Hiltunen, R., Kauppila, T. & Siuruainen, M.: *Ex situ conservation of threatened seashore plants – time-out for populations hit by global change?* ja esiteltiin seuraavat posterit: Hiltunen, R., Siuruainen, M., Kauppila, T., Hämäläinen, A. & Hyvärinen, M.: *Garden in the north – a very educational experience* ja Pihlajaniemi, H., Laine, K., Peteri, S.-L., Kananen, S., Siuruainen, M., Hämäläinen, A., Kauppila, T. & Huttunen, S.: *Hardy plants for northern landscaping*

Johtaja (Thule-Instituutti) **Kari Laine**, intendentti **Mirja Siuruainen** ja tutkija **Henna Pihlajaniemi** osallistuvat 22.–24.5. Rovaniemellä Arktikumissa kansainväliseen konferens-

siin Nature and Tourism: Tools for Sustainability. Kari Laine piti esitelmän *LABPLANT: Hardy plants for northern landscaping* ja Henna Pihlajaniemi *Growth success and phenology of micropropagated woody ornamentals in northern Finland* (Pihlajaniemi, H., Siuruainen, M., Rautio, P., Laine, K., Peteri, S.-L. & Huttunen, S.). Konferenssiin vietiin puutarhalta kolme posteria. Niissä esiteltiin EU LIFE ympäristöprojektin (Tourist Destinations as Landscape Laboratories – Tools for Sustainable Tourism (LANDSCAPE LAB) LABPLANT-osaprojektin eri osiota: projektin yleisesittely (*LABPLANT: Hardy plants for northern landscaping*), kestäviä kasveja (*Hardy plants for northern landscaping and restoration*) ja de-

Kuva 6. Kevättalvella kasvimuseon eteen metsikköön ilmestyi puutarhatonttu. Liekö puutarhan kotitonttu. Lahjoittaja tunnetaan.

monstraatioalueiden perustaminen (*Demonstration areas of the LABPLANT subproject as an example of sustainable landscaping and restoration in northern areas*). Laineen esitelmässä ja postereissa olivat tekijöinä LABPLANT-työryhmän jäsenet.

Puutarhurit **Jari Klaavuniemi** ja **Annikki Kestilä** osallistuivat integroidun kasvinsuojelun kurssille Helsingin kasvitieteellisessä puutarhassa 20.3.2007. Aiheina oli mm. villa-, kuori-, ja nappikilpikirvojen integroitu torjunta, kemialliset torjunta-aineet ja tarkailu.

Helsingin kasvitieteellisen puutarhan johtaja **Leif Schulman** vieraili Oulussa 15.–16.3. Biologian laitoksen torstaisseminaarissa hän esitelmöi aiheesta *Analysing botanical collecting effort in Amazonia and correcting for it in species range estimation* ja perjantaikahvit-seminaarissa *How valuable are living collections of botanic gardens for ex situ conservation?*

Opetukseen ja tutkimukseen kasveja on kasvatettu entiseen tapaan. Puutarhan omat tutkimukset mm. LABPLANT jatkuvat ja muutamia uusia yhteistyöhankkeita on viriämässä.

Yhteistyötä Oulun ammattikorkeakoulun kanssa

Kasvitieteellinen puutarha ja Oulun seudun ammattikorkeakoulun luonnonvara-alan yksikkö sopivat keväällä 2007 uudesta yhteistyöstä koskien kokoelmien käyttöä, si-

Kuva 7. Oulun yliopiston kasvitieteellisen puutarhan ja kasvimuseon henkilökuntaa 7.6.2007. (Kuva Tuomas Kauppila)

sältöä ja sen hoitoa. Puutarhan kokoelmis-
sa tullaan huomioimaan ammattikorkeakoulun tarpeet entistä paremmin. Ammattikorkeakoulu puolestaan palkkaa opiskelijoita kesätöihin tai harjoitteluun kasvitieteelliseen puutarhaan. Yhteistyötä lisätään myös tarjoamalla opinnäytön aiheita amk:n opiskelijoille. Yhteistyön kehittämistä teetetään luonnonvara-alan yksikön opiskelijalla opinnäytetyö.

Puutarhan siemenluettelon ja osoiterekisterin uusi ohjelma testausvaiheessa

Kasvitieteellisen puutarhan tietokantapohjaisen siemenvaihtojärjestelmän uudistettiin ajanmukaiseksi. Vanhan dBase-pohjainen tietojärjestelmän tilalle kehitettiin Microsoft Access -pohjainen. Työn teki työllistämistuella palkattu amk-insinööri Katja Puhakka. Ohjelma on koekäyttövaiheessa ja testausten jälkeen se toivottavasti voidaan ottaa toden teolla käyttöön seuraavan siemenluettelon teossa. Työssä uudistettiin paitsi siemenluettelon teko myös osoiterekisteri, varastokirjanpito sekä niihin liittyvät tarrojen tulostusohjelmat.

Yleisöpalvelu ja media

Puutarhalla opastettiin ryhmiä ja päävastuun ruuhka-aikana työstä kantoivat **Annikki Kestilä** ja **Aino Hämäläinen**. Lehdistössä huomiota sai trooppisessa huoneessa järjestetyt häät 9.3. Puutarha on näkynyt myös muotikuvissa tavanomaisten uutisten ohella.

Muuta

Säästötoimien vuoksi puutarhan ja museon henkilökunta on vaihtanut lomarahoja vapaaksi.

Talvella järjesteltiin ja päivitettiin siemenva-
rastoa. Puutarhan tietojärjestelmää kehitettiin ja testattiin edelleen. **Jari Hietasarka** oli palkattuna 19.2.-14.3.

Puutarhuri **Aino Hämäläinen** sekä avustajat puutarhalla ja Lapinkävijöistä rakensivat vapaa-aikanaan kasvihuoneiden edustalle iglun tammi-helmikuun vaihteessa. Ikkunoihin oli jäädytetty kukkia. Kyllä olikin hieno rakennelma. Sitä viime PIMPINELLASA mainostettua 'valoreittiä' (valaistut tiet aurattuina) ei sitten avattukaan! Olisikohan kummallinen talvi vaikuttanut asiaan?

Oikea talvi tuli vasta tammikuun puolen välin jälkeen. Silloin sää rupesi kylmenemään ja lumisateet alkoivat. Talven lumikerros jäi kuitenkin keskimääräistä niukemmaksi. Helmikuussa oli kovia pakkasiakin, maaliskuu oli lämmin. Kevään tulo eteni normaalissa järjestyksessä lumien sulettua huhtikuussa. Talvivaurioita näkyy puuvartisissa kasveissa: havukasveissa neulasten ruskeuttamista, joissakin pensaiden (varsinkin Rosaceae-heimossa) kuivumista. Myös myyrät ja rusakot ovat tehneet omat tihutyönsä.

Terveiset koulupuistosta

Päivi Olli, Pietarsaari

Tammikuu alkoi maa mustana, lumesta ei tietoaakaan. Valoisaa aikaa oli vain pari tuntia ja lämpötila heilui plussan puolella. Kesän suunnittelua; siemenluetteloita, nimikylttien ja työkalujen kunnostustöitä yms. Turvallisuuskurssille osallistui kaksi puutarhuria. Ongelmana on ollut kesäisin puistossa oleilevat porukat, jotka käyttävät alkoholiuomia ja lääkkeitä yms. aineita. Valvontakamerat tullaan asentamaan puistoon, yhteensä neljä kappaletta.

Helmikuussa tuli sitten lunta ja paljon! Lumien paksuus oli n. 40 senttiä. Tykkylumen painosta monet oksat menivät poikki. Toisaalta tuli ihanan valoisaa ja puhtaan näköistä. Kaupungissa järjestettiin poikkitaiteellinen tapahtuma ja koulupuiston lavan eteen jäädytettiin luistinrata. Muutakin ohjelmaa oli tarjolla. Puutarhalla urakoitiin pajuista köynnöstukia kesäksi koulupuistoon.

Maaliskuu alkoi lumisateella, mutta sää vaihtui nopeasti lämpimän puolelle. Lumien kausi kesti todella lyhyen ajan Pietarsaarella ja hiihtokilpailuja jouduttiin perumaan sen takia. Kylvösten pariin päästiin hiljalleen.

Koulupuiston kesäkausi alkoi huhtikuun 23. päivä, kun kausityöntekijät aloittivat joka-

kesäisen urakkansa puiston kevätsiivouksella. Töihin päästiin tänä vuonna käsiksi ajallaan, koska lumi sulii pois niin nopeasti.

Koulupuiston henkilökunnan käyttöön osrettiin kannettava tietokone, tosin ”nettiin” päästään vasta syksyllä, kun uudet sosiaalililat ja yhteydet valmistuvat. Muuton piti tapahtua jo huhtikuulla, mutta aikataulussa ei ihan pysytty. Uudet ja ehdottomasti omat sosiaalililat ovat kyllä herkkua monien, erilaisten tilojen jälkeen, että niitä jaksaa vielä vähän odottaa.

Uuteen aikakauteen siirryttiin myös kylttien kirjoituksessa, kun kaupunginpuutarhalle hankittiin kaiverruskone. Ensi talven ohjelmassa on siis kaivertaa uudet nimikyltit koulupuiston kasveille.

Taimikasvatus onnistui hyvin, viileän kevään johdosta eivät taimet venyneet liikaa, vaan pysyivät kompakteina. Kasvunsäätettä ei ole käytetty, vaan pikemmin latvomista tarpeen mukaan.

Rusokoiranhammas herätti ihastusta kinnallaan, ja muutkin sipulikukat toivat puistoon kiinnostuneita ihmisiä. Koirien ulkoiluttajat ovat lisääntyneet reilusti ja ainakin vielä useimmat ovat jaksaneet kerätä jätökset pois. Valitettavasti pyöräily puiston läpi on myös yleistynyt ja se on harkittu kieltää kylteillä.

Koikarpit pääsivät pitkän sisällä olon jälkeen ulkolampeen. Lammikkoon levitettiin pesty sora pohjalle, jonka tarkoituksena on

estää pohjamateriaalin sekoittuminen, ja että vesi pysyisi kirkkaampana.

Perennojen lisäys on paraikaa käynnissä ja kesäkukkien istuttamiseen päästään vajaan viikon kuluttua. Koululaiset aloittavat 4.6. neljä viikkoa kestävästä työstä koulupuistossa.

Toivomme kaikille aurinkoisia päiviä ja sopivasti sadetta!

Uusia tuulia Rauman OKL:n puutarhalla

Laura Puolamäki 5.6.2007

Ympäristökasvatus järjestäytyy Satakunnassa

Syyskuussa 2006 käynnistettiin hanke, jonka tarkoituksena on selvittää mahdollisuudet perustaa Raumalle satakuntalaiseen luontoon ja kulttuuriympäristöön painottuva ympäristökoulu sekä maakunnallinen ympäristökasvatusverkosto.

Hankkeen vastuullinen toteuttaja on Turun yliopiston Kulttuurituotannon ja maisemantutkimuksen laitos Porista.

Selvitystyössä ovat mukana Rauman kaupungin yksiköistä wihertoimi ja ympäristövirasto, Turun yliopiston laitoksista Kulttuuri-

tuotannon ja maisemantutkimuksen laitos sekä Rauman opettajankoulutuslaitos, Lönnströmin taidemuseo, Rauman Seudun Kehitys Oy, Lounais-Suomen ympäristökeskus, Pomarkun kunta, Lounais-Suomen Metsäkeskus ja Satakuntaliitto.

Hankkeen tavoitteet palvelevat valtakunnallisia ympäristökasvatukselle asetettuja tavoitteita

Julkisen sektori on asettanut lukuisia ympäristökasvatuksellisia tehtäviä.

Vuoteen 2020 ulottuva Lounais-Suomen ympäristöstrategia on asettanut tavoitteeseen mm. lisätä ympäristökasvatusta ja ympäristötietoutta ja jalostaa ympäristötietoa alueen toimijoiden käyttöön sekä lisätä vuorovaikutusta ja yhteistyötä ympäristöasioissa.

Satakunnan tulevan maakuntaohjelman luonnoksessa tärkeimmiksi toimenpiteiksi luonnon ja kulttuuriympäristön osalta on asetettu ympäristötietoisuuden edistäminen ja ympäristökasvatuksen lisääminen maakunnallisen ympäristökasvatusverkoston avulla.

Voimassaolevat opetussuunnitelmat puolestaan määrittelevät kouluissa annettavan ympäristökasvatuksen tavoitteet. Käynnissä on myös valtakunnallinen ja alueellinen ympäristökasvatuksen kehittämistyö.

Sijituspaikkana perinteikäs seminaarin puutarha

Hankkeen tukikohtana toimii ROKL:n puutarha. Seminaarin puutarhana tunnettu laitos perustettiin opetuspuutarhaksi sekä seminaarin opiskelijoille että raumalaisille. Raumalla ei edellisen vuosisadan vaihteessa ollut varsinaista kauppapuutarhaa, joten seminaarin puutarhalla oli suuri merkitys puutarhatiedon levittäjänä seudulla. Seminaarissa on ollut oma puutarhuri vuodesta 1899. Kasvihuoneeseen saatiin aluksi kasveja pistokkaina kaupunkilaisilta sekä Vuojoen kartanon puutarhalta. Yli sata vuotta ympäristötiedon jakajana toiminut puutarha soveltuu erityisen hyvin ympäristökasvatusverkoston toimipaikaksi niin historiansa kuin keskeisen sijaintinsa puolesta.

Uudelleen opetuskäyttöön

Aikaisempina vuosina puutarha oli ahkerassa opetuskäytössä. Sekä laitoksen omat opiskelijat että Rauman kaupungin peruskoulujen maa- ja metsätalouden ja puutarhanhoidon valinnaisaineen opiskelijat käyttivät kasvihuoneita ja viljelypalstoja opetustarkoituksiin. Maa- ja metsätalouden poistuttua valinnaisaineiden joukosta puutarhan käyttö väheni huomattavasti. Myös opettajankoulutuksen luonnontiedon opetus painottui enemmän luokkatyöskentelyyn.

Kuluneena talvena ympäristökoulu on vilkastuttanut puutarhan toimintaa opetuspaiketeillaan. Koululaiset ovat mm. tutustuneet kokoelmahuoneen kasvien kulttuurihistoriaan ja alkuperään maantiedon ja historian tunneilla. Yhdessä Raumarstaitelijavierasohjelman talvivieraan, Pauline Curnier Jardinin, kanssa esikoululaiset ovat tutkineet puutarhalta löytyviä Dracaena-suvun kasveja, rakentaneet kuvataidon tunneilla parimetrinen traakkipuun ja vieheet sen uimahallin somisteeksi.

Luonnontiedon kurssilla lehtori Eila Matikaisen oppilaat järjestivät yhdessä ympäristökoulun kanssa puutarhalla esikoululaisten ympäristöpäivän maailman biodiversiteettipäivän kunniaksi. Yleisöluennolla kävi Ruissalosta tuttu Janne Aho kertomassa orkideoista, puutarhapäivänä esiteltiin Seminaarin puutarhan historiaa ja ajankohtaisia töitä. Heinäkuussa Rauman oppaat järjestävät opastettuja kierroksia Seminaarinmäellä ja puutarhalla yhdessä matkailutoimiston kanssa.

Jatkoa suunnitellaan

Ympäristökoulutoiminnan toivotaan rohkaisevan sekä raumalaisia että matkailijoita vierailemaan puutarhalla. Vaikka Vanha Rauma maailmanperintökohteena onkin näkyvin osa kaupungin kulttuuriperintöä, Seminaarin puutarha ja opettajankoulutuslaitos ovat myös muodostuneet merkittäväksi kulttuuriympäristöksi.

Ensi syksyyn saakka kestäväällä esiselvityshankkeelle on suunniteltu jatkohanke. Jatkohankkeen toteuttavat kulttuurituotannon ja maisemantutkimuksen laitos sekä opettajankoulutuslaitos yhdessä, mikäli rahoitus järjestyy. Jatkohankkeen aikana on tavoitteena mm. edelleen kehittää ympäristökoulun ja maakunnan ympäristökasvatusverkoston toimintaa, tuottaa uusia opetuspaketteja sekä vahvistaa puutarhan opetuksellista roolia. Osana suunnitelmallista oppimisympäristöjen laajentamista toivotaan ympäristökoulutoiminnan vakiintuvan Rauman OKL:n puutarhalle ja sitä kautta puutarhan palaavan osaksi raumalaisien koulujen opetussuunnitelmaa.

Savonlinnan kampuksen puutarhalta

Anja Romana

Viime tippaan jäi tämä kirjoittelu. Johtuu tietenkin näistä kevätkiireistä. Minulla on ollut työntekijöitä ihan mukavasti, tosin vain Miia on kokopäiväisenä puutarhan rahoilla ja tekee minun kanssani näitä Accessiin liittyviä töitä.

Ahkeria ovat muutkin, selittämistä vaan on reilusti kun ei ole kovin vahvoja yhteisiä kieliä, Thaimaasta, Venäjältä ja Virosta, mutta onhan tässä selvitty englannilla ja suomella ja elekielellä sekä yhdistelmällä. On sentään pari suomalaistakin eksynyt joukkoon. Nämä ovat kuusi tuntia päivässä töissä.

Käytännön työt ovat olleet jotakuinkin hallinnassa ja olemme saaneet kuviakin liitettyä Accessiin, olemme selvittäneet nimitäin mahdollisuuksien mukaan sipulikukki- en lajikkeitakin ja kuvanneet, kun tuntuu, ettei niitä millään muista. Vanhoista tilauslistoistakin on ollut apua, kun olemme täydentäneet puuttuvia kasveja tietokantaan. Olemme pyrkineet tekemään tätä Access-projektia mieluiten joka päivä, ettei se jää roikkumaan.

Mitään mullistavaa emme ole tehneet ulkoalueilla, on vaan kitkemiset ja muut ajankohtaiset työt pyritty pitämään jonkinlaisessa aikataulussa. Taimet ovat onnistuneet hyvin ja odottavat istutusta paikoilleen.

Kevään myyntipäivää emme ole vielä ilmoittaneet, koska se automaattisesti viivyttaa ajankohtaisia töitä.

Mukavaa jatkoa kaikille Savonlinnan kamppuksen puutarhalta!

Turun kuulumisia

Merja Kastu 1.6.2007

Henkilöstö

Matti Yli-Rekola ilmoitti kuukausipalaverissa 31.1. jäävänsä vuorotteluvapaalle toukokuun alusta kuudeksi kuukaudeksi, hämmästys oli valtava ja ilmoitus odottamaton. **Juha Ujula** palkattiin puutarhatyöntekijäksi 1.3.-31.8. Vaa'assa painoi eniten se, että Juha on työskennellyt Mustilan Arboretumissa ja opastanut siellä yleisöryhmiä. Oppaista kun on pulaa, koska Matti jäi vapaalle. Hänelle suunniteltiin myös toimistotöitä, mutta saimme puutarhuri **Rea Heikkilä-Vainion** valtion työllisyystuella puoleksi vuodeksi, joten hän rupesi hoitamaan laskutusta ja vastaa välillä puheli-meenkin.

Airi Siltala on pitkällä sairauslomalla, ja kaikkien hämmästykseksi saimme palkata hänelle sijaisen **Seija Williamsin** 2.4.-30.6. väliseksi ajaksi. Pitkäaikainen kesätyöntekijämme **Sergei Berezin** aloitti 2.5. Työsuhte kestää 31.10. asti eli hän on Matin vuorotteluvapaan ajaksi palkattu työntekijä. Itse olen virallisesti Matin sijainen, omasta työstäni virkavapaalla. Pakolliset työt pitää kuitenkin hoitaa.

Kaisa Nykäsen oppisopimusjaksoa pidennettiin vielä 2 kuukaudella. Tänä vuonna meille tulee kaksi valtionhallinnon harjoitte-

lijaa 1.6.2007 alkaen: **Annika Welling** Åbo Akademiasta (3 kk) ja **Teija Aarrekar** Oulun yliopistosta (2 kk).

Koulutusta

Työterveyspalvelut Mediviren ensiapukoulutus jatkui 13.-15.2.2007. Tunteja kertyi 12 ja osallistujat saivat ensiapukurssikortin.

Vierailuja

Ruotsissa Älvsjössä 29.3.-1.4. pidettyyn puutarhanäyttelyyn osallistuivat **Daniel Falck, Terttu Hovi, Merja Kastu, Aarno Kasvi, Simo Laine, Kaisa Nykänen** ja **Sinikka Vento**. Aarno ja Simo kävivät samalla matkalla myös Upsalassa.

Kaliningradin Immanuel Kant -yliopiston henkilökuntaa (vararehtori **Anatoly Kostyuk, Andrey Zubritskiy** ja tulkki **Nina Stohk**) vieraili puutarhassa 2.5. ylipuutarhurin isännöimänä.

Remontteja ja hankintoja

Monen vuoden suunnittelun ja uurastuksen jälkeen Uuden maailman tropiikkihuoneeseen saatiin ylätyöskentelyä varten ole-massa olevaan hoitosiltaan neljä uutta jatkopala.

Marjo Anttila ja **Ismo Sainio** laittoivat araukariahuoneen laattakäytävät hienoon kuntoon.

Kallein hankinta tänä vuonna on Kubota B1700 -merkkinen pikkutraktori.

Näyttelytoimintaa

Janne Ahon joulukuussa alkaneet orkideaesitelmät jatkuivat vielä tammi- ja helmikuussa.

Ylipuutarhuri haki meille pääsiäiseksi yleisövetonaulaksi untuvikkoja Laitilasta. Ne laitettiin 300 litran "terraarioon" lämpölamppuineen Välimeri-huoneeseen. Mainostaminen oli melko vaatimatonta, mutta silti yleisöä kävi ihan mukavasti, n. 900 henkeä kasvihuoneissa.

Mikael Agricolan juhlavuoden kunniaksi yliopiston pääkirjastossa oli aiheesta kertova näyttely: postereita, infotauluja sekä eläviä hyödettyjä yrttejä, jotka olivat peräisin puutarhalta. Päätapahtuma oli 9.4. Näyttely siirtyi 13.5. puutarhalle seminaarisaliin.

Seminaarisalissa taidenäyttelyt ovat vaihtuneet kuukausittain. Toukokuussa saatiin taas hienoja painokankaita Turun taideakatemian tekstiilisuunnittelun 1. vuosikurssin toimesta.

Lasten iloksi Pteranodon-lentoliskon poikanen "remontoitiin", ja se "lentää" taas araukariahuoneessa.

HENKILÖESITTELYT

Mari Miranto, suunnittelija, Helsinki

Olen 28-vuotias Helsingin yliopistosta noin vuosi sitten valmistunut kasvibiologi. Minulla on takanani erilaisia työsuhteita Helsingin yliopiston kasvitieteellisessä puutarhassa: vuodesta 2002 lähtien olen toiminut oppaana, puutarhatyöntekijänä, myyntisihiteerinä sekä tehnyt pro gradu -tutkielmani. Se käsitteli kasvitieteellisten puutarhojen *ex situ* -suojelua (etäsuojelua), ja esimerkiksiukuna olivat saintpauliat.

Syksystä 2006 saakka olen työskennellyt puutarhalla yhtäjaksoisesti: aluksi kansainväliseen siemenvaihtoon lähtevien siementen parissa ja helmikuusta asti suunnittelijana. Suunnittelijana tehtäviini kuuluu mm. osa yleisöpalvelusta sekä *Saintpaulia*-etä-

suojelukokoelman ja ENSCONET-siemenpankkiprojektin koordinointi.

Pidän kasvitieteellistä puutarhaa ihanne työpaikkana. Jo ala-asteella tapanani oli prässätä kasveja ja kirjoitella niiden tunto-merkkejä pieneen vihkoon. Lukioon mennessäni suunnittelin vielä ryhtyvänä lääkäriksi, mutta teini-iän luonnonsuojeluideologia ja mukava lukion biologian opettaja saivat hakeutumaan biologiaa opiskelemaan.

Luonnonläheiseen elämäntapaan olen totunut jo lapsuudessani partioharrastuksen parissa. Partiosta löytyi myös diplominsinööriksi opiskeleva mieheni Antti.

Susanna Lehvävirta, projektipäällikkö, Helsinki

Tervehdys kaikille tuleville ja vanhoille tulleille. Ilokseni sain aloittaa Kumpulan avaamisprojektissa 1.6.2007. Sain tehtäväkseni kertoa jotain itsestäni Pimpinellassa näin töittäni alkajaisiksi.

Olen koulutukseltani filosofian tohtori, erikoistumisalani on kaupunkiekologia. Väitöskirjani käsitteli puuston uudistumista sekä tallauksen ja muiden ihmistoimintojen vaikutusta Helsingin metsiin. Joskus nuorena haaveilin "sitten isona" työskentelevänä kasvitieteellisessä puutarhassa, ja nyt toive siis toteutui 2,5 vuodeksi.

Matkan varrella olen ennättänyt muun muassa olla töissä Helsingin kaupungilla Nuorten Luontotalolla, vetää Helsingin Luonnonsuojeluyhdistyksen metsäryhmää ja

toimia erilaisissa työryhmissä, joissa on tehty viheralueita koskevia suunnitelmia. Minulla on siis melko monipuolinen tuntuuma kaupunkien viherrakenteeseen ja alueiden käyttöön sekä niiden ekologiaan.

Innostuin hakemaan tätä tehtävää, koska yhtäältä pääsen käyttämään monipuolisesti osaamistani, ja toisaalta kasvitieteellinen puutarha avaamisprojekteineen antaa minulle kiinnostavan uuden näkökulman viherasioihin.

Työminäni lisäksi olen kolmen lapsen äiti, tosin vanhin heistä sai jo ylioppilaslakin ja suunnittelee muuttoa pois kotoa.

Rakas harrastukseni on tanssi, ja lajeista itämainen tanssi on vienyt niin pitkälle, että se on jo jonkinlainen kakkosammatti. Olen opettanut sekä itämaista että pyörätuolitanssia. Tavoitteena on hyllyttää opetus-

tehtävät avaamisprojektin ajaksi, mutta harrastusta täytyy pitää yllä, että selkä pysyy työkunnossa.

Toinen rakas harrastukseni on laulu. Laulan karaokessa monenlaista ja kitaristin kanssa irlantilaisia lauluja ym. folkia. Soiton- ja esiintymisenhaluiset viulistit ottakoot yhteyttä!

FT, PhD Susanna Lehvavirta
[susanna.lehvavirta \(at\) helsinki.fi](mailto:susanna.lehvavirta(at)helsinki.fi)
<http://www.helsinki.fi/biosci/jariniemela/People/lehvavirta.htm>

Elina Oksanen, puutarhan vastuuhenkilö, Joensuu

Markku A. Huttunen²

Miksi sinusta tuli biologi?

Biologin uravalinta oli minulle selvä jo peruskoulussa 13-vuotiaana, jolloin muistan ensi kertaa keskustelleeni asiasta silloisen ammatinvalintaohjaajan kanssa. Taustalla lienee kasvuympäristö maaseudulla Vehmersalmella, Hongiston tilalla, joka on edelleen keskeinen paikka elämässäni.

² Palatessani Botaniaan elokuun alussa saamme samassa yhteydessä uuden vastuuhenkilön. Hoidin Elinan haastattelun helpoimman kautta toimittamalla hänelle Ritva Hiltusen kysymyssarjan vain hiukan muunneltuna.

Puutarhan ja kasvimaan hoito, metsänistutus, marjastus, sienestys, kalastus ja luontoretkeily tulivat tutuksi jo pienestä pitäen.

Tulit biologian laitokselle Kuopiosta. Kertoisitko opinnoistasi ja työurastasi?

Opiskelin biologiksi Helsingin yliopistossa, ja toisena opiskeluvuonna valitsin pääaineeksi kasvitieteellisen, koska se oli sekä kiinnostavaa että haastavaa. Opintojen loppuvaiheessa tulin Kuopion yliopistoon Ympäristötieteen laitokselle tekemään pro gradu -tutkielmaa rauduskoivun herkkyydestä alailmakehän otsonille. Graduaihe olikin varsinainen kultakaivos, josta poiki saman tien uusia yhteistyökuvioita kotimaan lisäksi Ruotsissa, ympäri Eurooppaa ja Yhdysvalloissa, johtuen lopulta väitöskirjaan. Väitöskirjan valmistuttua Kuopion yliopistossa sain Suomen Akatemian rahoitusta omiin tutkimushankkeisiini tavoitteena selvittää laajasti kasvihuonekaasujen lisääntymisen vaikutusmekanismeja pohjoisiin lehtipuihin, ja yhdysvaikutuksia muiden ympäristöstressien (kuivuus, pa-

togeenit, ääriämpötilat ja typpilaskeuma) kanssa.

Sinulla on myös useita yhteistyökumppaneita?

Työskentelin post doc -tutkijana mm. Sveitsissä ja Yhdysvalloissa ns. Aspen FACE -projektissa, jossa selvitetään koivaan otsonin ja hiilidioksidin yhteisvaikutuksia lehtimetsäekosysteemin toimintaan. Jälkimmäinen yhteistyö on jatkunut tiiviinä vuodesta 1997 saakka, ja tutkimusryhmäni on viime vuosina keskittynyt selvittämään kasvihuonekaasujen aiheuttamia muutoksia etenkin paperikoivun geenien ilmeneemisessä ja lajin sopeutumista muuttuvaan ympäristöön. Myös eurooppalainen yhteistyö on tiivistä, ja olen toiminut aktiivisesti mm. UNECE:n alaisessa kriittisten otsonitasojen määrittämisessä tavoitteena Euroopan kasvillisuuden suojeleu ilmansaasteilta. Kotimaassa tutkimusyhteistyöni on tiivistä etenkin Metsäntutkimuslaitoksen, Helsingin, Turun ja Kuopion yliopistojen kanssa. Joensuun yliopistoon tulin kasvitieteen professoriksi elokuussa 2004, opetusalanana kasvifysiologia ja bioteknologia.

Miten työkokemuksesi istuu Botanian tehtäväkenttään?

Olen työskennellyt koko ikäni kasvien parissa, ja ensimmäinen varsinainen työpaikkani oli Helsingin yliopiston Kasvitieteellinen puutarha Kaisaniemessä, jossa toimin harjoittelijana jo ensimmäisenä opiskelu-

kesänäni. Osallistun edelleen hyvin mielelläni koekasvien hoitoon ja käytännön työhön johtamissani kenttäkoeprojekteissa, jos vain aika riittää. Vaikka työkokemukseni on pääosin tutkimus- ja opetuspainotteinen, uskon pärjääväni myös Botanian tehtäväkentässä.

Mitä odotat itseltäsi puutarhan vastuuhenkilönä?

Puutarhan vastuuhenkilönä yritän tehdä tietenkin parhaani, niin kuin aina.

Miten aiot kehittää puutarhaamme?

Puutarhan kehittämistä en ole vielä ehtinyt varsinaisesti miettiä kenttäkoekiireiden vuoksi, mutta muuttuva ilmasto ja sen tuomat haasteet ja mahdollisuudet puutarhailijayhteisössä lienee eräs keskeinen kehittämisaihe. Olisi kiinnostavaa ja hyödyllistä kerätä puutarhalle jatkuvasti uusia kestäviä hedelmäpuulajikkeita, esimerkiksi luumua, kirsikkaa, päärynää ja omenaa, joilla voisi olla menestymismahdollisuuksia myös Joensuun seudulla ilmaston lämmetessä. Myös bioenergiakasvit voisivat kuulua koelmaan. Pidän myös erittäin tärkeänä puutarhan tutkimuskenttien ylläpidon ja kehittämisen, jotta voisimme suorittaa esimerkiksi erilaisia ympäristöstressikokeita yliopiston läheisyydessä.

Olet varadekaani ja tiedekuntaneuvoston jäsen. Hallinto ei liene sinulle vastenmielistä?

Tuskin kukaan biologi rakastaa hallintoa, mutta sitä pitää tehdä ja kehittää, jotta asiat hoituvat.

Oletko ehtinyt pohtia kansallista ja kansainvälistä verkostoitumista ja yhteistyötä?

Kansallinen ja kansainvälinen verkostoituminen on tärkeää, erityisen kiinnostavaa olisi yhteistyö Venäjän ja Baltian lähialueiden kanssa.

Kasvitieteellisten puutarhojen 20. neuvottelupäivät ovat Helsingissä 22.-23.8. Lähdetkö mukaan?

Tietenkin olen halukas osallistumaan neuvottelupäiville elokuussa, päästäkseni mukaan kuvioihin.

Mikä sinua kiinnostaa vapaa-aikanasi? Onko sinulla puutarha-alaan liittyviä harrastuksia?

Harrastuksiini kuuluvat luontoretkeily, juoksulenkit, lukeminen, hiihto ja luistelu talvella, ja tietenkin puutarhan hoito. Omassa puutarhassa Kuopiossa on hieno perennapenkki, alppiruusuja, marjapensaita ja yksi satoisa omenapuu, siis rentouttavaa puuhaa aivan riittämiin. Muuta hauskaa en valitettavasti juuri ehdi harrastaa.

Entäpä perheesi?

Perheeseen kuuluu aviomiehen lisäksi 19- ja 17-vuotiaat tyttäret sekä 7-vuotias poika.

Markku A. Huttunen, intendentti, Joensuu

Koska olen ollut poissa Botanialta jo lähes kahdeksan ja puoli vuotta, lienee pieni esittely paikallaan. Botanian amanuenssina ehdin vaikuttaa noin 12 vuotta ja sitten 7½ vuotta lehtorina biologian laitoksella. Tuolta ajalta jään erityisesti kaipaamaan tiivistä vuorovaikutusta opiskelijoiden kanssa.

"Intendentiksi" amanuenssin palkalla siirryin jo lähes vuosi sitten, mutten vielä Botanicalle. Virallisesti palaan tänne 1.8., joskin kaiken kamani olen saanut rahdatuksi ylipuutarhuri Pekka Pirosen entiseen työhuoneeseen pari kuukautta etuajassa.

Kovasti on houkuteltu päätäni T-Puskaan, mutta aina jokin vielä kiireisempi tehtävä tai sairastelu on projektia siirtänyt.

Esittelykseni kelvannee tällainen valmis kalevalamittainen:

Taatto, Armas Antreasta
vihki vaimon Vuokselasta,
sotalesken, sorjan Siirin,
pojikseen pojat adoptoi.

Sysmä syntymäsylini
sydämes hyvän Hämeen,
Koivukallio kotini,
kussa vartuin, vääräsääri
elelin evakkoin poika
kera viiden villin veljen,
siskotta vain sinnitellen

mukavalla maatilalla,
kedot, kankaat kirmaellen,
laulain luonnon laitumilla
kaverina kaikenlaisten
ötököiden, mönkiäisten.

Lepikossa kiipeiltihin,
kolmiloikkaa loikittihin,
kaikenlaista mä keräilin:
viinapullot, postimerkit,
keruukortit, kasvit, käävät,
hyönteiset, hämähäkitkin;
perhosia kasvattelin,
luonnonkasveja kukitin.

Onnekkaan opiskelijan
tuon Oulun yliopiston
vetikin veri itähän
- tai talutusnuora naisen -
puutarha-amanuenssiks,
botaniikan lehtoriksi
laitoksel biologian.

Harrastuksii haitaks asti:
kuorolaulu, munniharppu,
sanasilla saivartelu,
kielelläkin keinottelu,
runosien rustaelu³
- varsinkin kalevalaisten -
ja luonnonvalokuvaus;
tiffany-lasityöt taidan,
tauluiksi lasit sulatan;
kalusteet kodin kasailen,
kotimökkini kokoan. □

³ www.rakkausrunot.fi/runoilija.php?runid=9020

Joensuun jorinat

Markku A. Huttunen

"Ei tässä kummoisempia ole ehtinyt tapahtua", totesi 1.8. kokonaan biotieteiden tiedekunnan intendentiksi palaava **Maisa Viljanen** ja jätti Botanian kuulumisten kirjoittelu minun vastuulleni. Tätä itseltäni viime tippaan ja puutarhan tapahtumista lähes mitään tietämättä jäänyttä en enää raaskinut sijoittaa jo valmiiksi toimitettuun aakkostettuun kuulumisten osastoon.

1.8. saamme myös uuden vastuuhenkilön, prof. **Elina Oksasen** (esittely s. 24). Toimistosihteereinä aloittivat tammikuussa **Johanna Numminen** (2 v, esittely Pimpinellassa 25) ja **Sari Oinonen** (6 kk).

Ylipuutarhuri **Marja Aalto** painaa termiä "mañana" tuntematta muiden mukana ja hoitelee hallinnon ohikulkiessaan. Energiää riittää vielä säännölliseen kirjoitteluun Botanian puutarhapalstalle⁴ Karjalan Heilissä sekä vanhojen puutarhakirjojen keräilyyn. Puutarhuri **Laura Laakkosen** ansios-ta osa trooppisten perhosten omaa kantaa selviytyi ensi kertaa ympärivuotisesti. Vaki-väessä tarhuroivat myös **Pirkko Vänskän** puolikas, **Sari Meriläinen** ja **Anita Anttila**.

Marjan onnistuttua hankkimaan lisärahoitusta saatoimme palkata puutarhatöihin myös **Seija Laakkosen** (6 kk) ja **Elena**

⁴ www.joensuu.fi/botania/heili/heili.html

Koljosen (3 kk + harjoittelu 3 kk). Työllistettyjä (6 kk) on vain kaksi, **Marita Heikkinen** ja **Jari Kirjavainen**. 3 kk työkokeilussa on **Annamari Könönen**, ja Täydennyskoulutuskeskukselta tulee noin 1 kk harjoitteluun kolme venäläistä (**Elena, Tatjana ja Irina**) sekä yksi thaimaalainen (**Janutha**).

Alkuvuodesta uusittiin lisäysoaston valaisimet. Toukokuussa asensimme uudet

muovit kahteen isoon kasvikasvihuoneeseen – pääosin biotieteiden tiedekunnan ATK-henkilöstön (!) talkootyönä. Mestarina hääri tutkimusteknikko **Matti Naakka** ja kisällleinä minun ja Elenan lisäksi laboratorioteknikot **Matti Savinainen** ja **Jukka Harikoski**.

Ristiselkää rusikoivaan koitokseen jouduimme koko porukalla 18.6., kun tilapäi-

sesti pihalle siirretty monen tonnin painoinen nosturimme juuttui soraan eikä ollut suostua liikkeelle edes Kubotan vetämänä.

Kasvihuoneissa tekevät amerikankilpikkäpirkon (*Cryptolaemus montrouzieri*) toukat selvää jälkeä kaikkialle levinneistä kilpikirvoista. Sen sijaan terraariosta aikoinaan karkuun päässeille kaikkiruokaiset ruskosauvasirkat (*Carausius morosus*) silppuavat kaiken vihreän. Niille ei ole vielä kehitetty kasvien ravistelua ja sauvojen poimintaa tehokkaampaa torjuntakeinoja.

Myös ritariperhosten (*Papilio* spp.) toukat tekevät selvää jälkeä niille ravintokasveiksi tarjotuista sitruksista, jotka uhkaavat loppua kesken. Niin hyvin perhoset meillä nykyään lisääntyvät Lauran hoteissa. Trooppisilla perhosilla on nyt myös suomenkieliset nimet saatuaani sattumalta tietää helsinkiläisen perhosharrastajan **Kari Nissisen** jättiprojektista maailman päiväperhosten suomenkielisten nimien luomiseksi.

Kuva 12. Botanian puutarhureiden, puutarhatyöntekijöiden ja koneiden yhteispeli sujuu. Vielä tässä vaiheessa pihalle jumittunutta nosturia yritetään saada liikkeelle ilman minua sekä takana seisovaa Kubotaa. (Kuva Markku A. Huttunen 18.6.2007)

Kuva 13. Mayataivaansiiven (*Morpho peleides*) toukka. (Kuva Markku A. Huttunen)

Suomen kasvitieteellisten puutarhojen yhteystiedot ja Pimpinellan yhdyshenkilöt

puutarha, osoite	sähköposti, faksi, kotisivu	henkilö, puhelin, matkapuhelin			yhdysh., puh., gsm
Helsingin yliopisto PL 44 (Jyrängöntie 2) 00014 Hgin yliopisto	hortus-botanicus (at) helsinki.fi etunimi.sukunimi (at) helsinki.fi fax (09) 191 50033 www.fmnh.helsinki.fi/ktp	puutarhanjohtaja Leif Schulman (09) 191 50034 050 548 7692	intendentti Leo Junikka (09) 191 50055	ylipuutarhuri Marko Pesu (09) 191 50031 050 337 5281	osastosihteeri Paula Havas- Matilainen (09) 191 50041
Joensuun yliopisto Botania, PL 111 (Heinäpurontie 70) 80101 Joensuu	botania (at) joensuu.fi etunimi.sukunimi (at) joensuu.fi fax (013) 251 2711 www.joensuu.fi/botania	vastuuhenkilö, prof. Elina Oksanen (013) 251 4076 044 5533 708	ylipuutarhuri Marja Aalto (013) 251 2634 050 3065 263	toimistosihteeri Johanna Numminen (013) 251 2630	intendentti Markku A. Huttunen (013) 251 2632 050 3417 691
Jyväskylän yliopisto* PL 35, Vesilinna (Ihantolantie 5) 40014 Jyv. yliopisto	luontomuseo (at) jyu.fi etunimi.sukunimi (at) bytl.jyu.fi fax (014) 260 3811 www.jyu.fi/erillis/museo/luonto	*Keski-Suomen luontomuseo ja kasvitieteellinen puutarha	vs. intendentti Tomi Kumpulainen (014) 260 3815	asiakaspalvelu- sihteeri Seija peltola (014) 260 3810	suunnittelija Hillevi Kotiranta (014) 260 3813
Kuopion yliopisto Tutkimuspuutarha PL 1627 (Neulan.t. 7) 70211 Kuopio	tutkimuspuutarha (at) uku.fi etunimi.sukunimi (at) uku.fi fax (017) 163 385 www.uku.fi/tutkimuspuutarha	tp:n johtaja, prof. Toini Holopainen (017) 163 186	tutkimusteknikko Marjatta Puurunen (017) 163 381	tutkimusteknikko Toivo Kuronen (017) 163 380	puutarha- amanuenssi Leena Tilus (017) 163 382
Oulun yliopisto PL 3000 (Kaitoväylä 5, Linnanmaa) 90014 Oulun yliopisto	bot.garden (at) oulu.fi etunimi.sukunimi (at) oulu.fi fax (08) 553 1584 www oulu.fi/botgarden	puutarhanjohtaja Marko Hyvärinen (08) 553 1571	intendentit Mirja Siuruainen Ritva Hiltunen (08) 553 1572, 1573	ylipuutarhuri Tuomas Kauppila (08) 553 1574	toimistosihteeri Erja Vaarala (08) 553 1570
Turun yliopisto Ruissalon puistotie 215 20100 Turku	puutarharuissalo (at) utu.fi etunimi.sukunimi (at) utu.fi fax (02)276 1926 www.sci.utu.fi/projects/biologia/puutarha	esimies, prof. Jukka Salo (02) 333 5777	ylipuutarhuri Aarno Kasvi (02) 276 1912	toimisto (02) 276 1900	vs. amanuenssi Merja Kastu (02) 276 1921
Oy Gardenia-Helsinki Ab Koetilantie 1, 00790 Helsinki	info (at) gardenia-helsinki.fi, etunimi.sukunimi (at) helsinki.fi fax (09) 3478 4010 www.gardenia-helsinki.fi			informaatikko Tuija Hyttinen 045 6345 823	
Helsingin kaupungin Talvipuutarha Hammar skjöldintie 1, 00250 Helsinki	rakennusvirasto (at) hel.fi – fax (09) 625 940 www.hel.fi/wps/portal/Rakennusvirasto/Viheralueet			talvipuutarhan hoitaja (09) 310 39 985	
Pietarsaaren Koulupuisto Borgbacken, 68620 Pietarsaari	etunimi.suku (at) pietarsaari.fi – fax (06) 785 1216 www.syi.fi/gardens/suomi/skolparken.html			kaupunginpuutarhuri Jan-Ole Bäck 044 514 7282	
Rauman OKL:n puutarha, PL 175 (Se- minaarinkatu 1) 26101 Rauma	anna.innola (at) utu.fi – fax (02) 837 80 447 www.edu.utu.fi/laitokset/rokl/laitos/henkilokunta/aninno.html			puutarhuri Anna Innola (02) 837 80 443	
Savonlinnan kampuksen puutarha, PL86 (Heikinpohjantie 33) 57101 Savonlinna	anja.romana (at) joensuu.fi - (015) 531060 http://savonlinna.joensuu.fi/hallinto/sivut/palvelut/puutarha.html			puutarhuri Anja Romana (015) 511 7660; 050 3232 899	